

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1139

z dnia 7 lipca 2021 r.

ustanawiające Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2017/1004

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 42, art. 43 ust. 2, art. 91 ust. 1, art. 100 ust. 2, art. 173 ust. 3, art. 175, art. 188, art. 192 ust. 1, art. 194 ust. 2, art. 195 ust. 2 i art. 349,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury (EFMRA) należy ustanowić na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r., aby dostosować okres jego obowiązywania do obowiązywania wieloletnich ram finansowych (zwanymi dalej „WRF 2021–2027”) określonych w rozporządzeniu Rady (UE, Euratom) 2020/2093 ⁽⁴⁾. Niniejsze rozporządzenie powinno określić priorytety EFMRA, jego budżet oraz zasady szczegółowe, które dotyczą zapewniania finansowania unijnego i uzupełniają zasady ogólne mające zastosowanie do EFMRA na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 ⁽⁵⁾. Zadaniem EFMRA powinno być kierowanie środków finansowych z budżetu Unii na wspieranie wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb), unijnej polityki morskiej oraz międzynarodowych zobowiązań Unii w dziedzinie zarządzania oceanami. Takie finansowanie stanowi bardzo ważne narzędzie, które wspiera zrównoważone rybołówstwo i ochronę żywych zasobów morza oraz bezpieczeństwo żywnościowe dzięki dostawom produktów żywnościowych pochodzących z morza, wspiera wzrost zrównoważonej niebieskiej gospodarki oraz zdrowy stan, bezpieczeństwo i czystość mórz i oceanów, ochronę na nich, a także zrównoważone zarządzanie nimi.

⁽¹⁾ Dz.U. C 110 z 22.3.2019, s. 104.

⁽²⁾ Dz.U. C 361 z 5.10.2018, s. 9.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 4 kwietnia 2019 r. (Dz.U. C 116 z 31.3.2021, s. 81) oraz stanowisko Rady w pierwszym czytaniu z dnia 14 czerwca 2021 r. (Dz.U. C 271 z 7.7.2021, s. 1). Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 5 lipca 2021 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) 2020/2093 z dnia 17 grudnia 2020 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027 (Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 11).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji oraz Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159).

- (2) Jako że Unia jest jedną ze globalnych potęg morskich i jednym z największych światowych producentów żywności pochodzącej z morza, spoczywa na niej wielka odpowiedzialność za ochronę, zachowanie i zrównoważoną eksploatację oceanów oraz ich zasobów. Ponieważ liczba ludności na świecie szybko rośnie, ochrona mórz i oceanów ma ogromne znaczenie. Leży ona również w interesie społeczno-gospodarczym Unii, ponieważ zrównoważona niebieska gospodarka stymuluje inwestycje, zatrudnienie i wzrost, wspiera badania naukowe i innowacje oraz – dzięki wykorzystaniu energii oceanicznej – zwiększa bezpieczeństwo energetyczne. Poza tym skuteczna kontrola granic oraz światowa walka z przestępczością na morzu mają podstawowe znaczenie dla bezpiecznych i chronionych mórz i oceanów, co jest istotne z punktu widzenia obaw społeczeństwa związanych z bezpieczeństwem.
- (3) Aby poprawić koordynację i ujednoczyć wdrażanie wsparcia z funduszy w ramach zarządzania dzielonego (zwanego dalej „funduszami”), przyjęto rozporządzenie (UE) 2021/1060, którego głównym celem jest spójne uproszczenie realizacji polityki. Rozporządzenie to ma zastosowanie do części EFMRA objętej zarządzaniem dzielonym. Fundusze mają uzupełniające się cele i są zarządzane w taki sam sposób. Z tego względu w rozporządzeniu (UE) 2021/1060 określono szereg wspólnych celów ogólnych i zasad ogólnych, takich jak partnerstwo i wielopoziomowy system rządzenia. Zawiera ono ponadto wspólne elementy planowania strategicznego i programowania, w tym przepisy dotyczące umowy partnerstwa, która ma zostać zawarta z każdym państwem członkowskim, jak również określa wspólne podejście do ukierunkowania funduszy na wyniki. W związku z tym rozporządzenie to określa warunki podstawowe, przegląd wykonania oraz mechanizmy monitorowania, sprawozdawczości i ewaluacji. Ponadto zawiera ono również wspólne przepisy dotyczące zasad kwalifikowalności oraz szczególne zasady w odniesieniu do instrumentów finansowych, wykorzystywania funduszu InvestEU ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523⁽⁶⁾, rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS) i zarządzania finansami. Takie same dla wszystkich funduszy są również niektóre zasady zarządzania i kontroli. Komplementarność między funduszami, w tym EFMRA, i innymi programami Unii powinna zostać opisana w umowie partnerstwa, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/1060.
- (4) Do EFMRA stosuje się rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046⁽⁷⁾ (zwane dalej „rozporządzeniem finansowym”). Rozporządzenie finansowe określa zasady wykonania budżetu Unii, w tym zasady dotyczące dotacji, nagród, zamówień, zarządzania pośredniego, instrumentów finansowych, gwarancji budżetowych, pomocy finansowej oraz zwrotu kosztów poniesionych przez ekspertów zewnętrznych.
- (5) Do niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają horyzontalne zasady finansowe przyjęte przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 322 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Zasady te, ustanowione w rozporządzeniu finansowym, określają w szczególności procedurę uchwalania i wykonywania budżetu w drodze dotacji, nagród, zarządzania pośredniego, instrumentów finansowych, gwarancji budżetowych, pomocy finansowej i zwrotu kosztów zewnętrznych ekspertów oraz przewidują kontrolę odpowiedzialności podmiotów upoważnionych do działań finansowych. Zasady przyjęte na podstawie art. 322 TFUE obejmują także ogólny system warunkowości służący ochronie budżetu Unii.
- (6) W ramach zarządzania bezpośredniego EFMRA powinien zapewniać synergie i komplementarność z innymi odpowiednimi funduszami i programami Unii. Powinien on również umożliwić finansowanie w formie instrumentów finansowych w ramach działań łączonych realizowanych na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/523.
- (7) Wsparcie w ramach EFMRA powinno przynosić wyraźną europejską wartość dodaną między innymi poprzez korygowanie niedoskonałości rynku lub nieoptymalnych sytuacji w zakresie inwestycji w proporcjonalny sposób oraz nie powinno powielać ani wypierać finansowania prywatnego ani zakłócać konkurencji na rynku wewnętrznym.
- (8) Do pomocy przyznawanej przez państwa członkowskie przedsiębiorstwom z sektora rybołówstwa i akwakultury powinny mieć zastosowanie art. 107, 108 i 109 TFUE. Jednak w związku ze specyficznymi cechami tego sektora, artykuły te nie powinny mieć zastosowania do płatności dokonywanych przez państwa członkowskie na podstawie niniejszego rozporządzenia, które są objęte zakresem stosowania art. 42 TFUE.

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 z dnia 24 marca 2021 r. ustanawiające Program InvestEU i zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/1017 (Dz.U. L 107 z 26.3.2021, s. 30).

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

- (9) Rodzaje finansowania i metody wdrażania na podstawie niniejszego rozporządzenia należy wybrać na podstawie ich potencjału w zakresie realizacji priorytetów przyjętych dla działań oraz uzyskania wyników, z uwzględnieniem w szczególności kosztów kontroli, obciążenia administracyjnego i oczekiwanego ryzyka naruszania przepisów. Pod uwagę należy wziąć korzystanie z płatności ryczałtowych, stawek zryczałtowanych i kosztów jednostkowych, a także finansowania niepowiązanego z kosztami, o którym mowa w art. 125 ust. 1 rozporządzenia finansowego.
- (10) WRF 2021–2027 przewidują, że budżet Unii ma nadal wspierać politykę rybołówstwa i politykę morską. Budżet EFMRA powinien wynosić, w cenach bieżących, 6 108 000 000 EUR. Zasoby EFMRA należy rozdzielić między zarządzanie dzielone oraz zarządzanie bezpośrednie i pośrednie. Na wsparcie objęte zarządzaniem dzielonym należy przeznaczyć 5 311 000 000 EUR, a na wsparcie objęte zarządzaniem bezpośrednim i pośrednim – 797 000 000 EUR. Aby zapewnić stabilność, w szczególności w odniesieniu do realizacji celów WPRyb, określenie alokacji krajowych w ramach zarządzania dzielonego na okres programowania 2021–2027 powinno opierać się na podziale przyjętym dla Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego na lata 2014–2020 na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014⁽⁸⁾ (EFMR). Określone kwoty należy zarezerwować dla regionów najbardziej oddalonych, na kontrolę i egzekwowanie oraz na gromadzenie i przetwarzanie danych na potrzeby zarządzania rybołówstwem i celów naukowych, natomiast należy ograniczyć kwoty na określone inwestycje w statki rybackie oraz na trwałe i tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej.
- (11) W europejskim sektorze morskim zatrudnionych jest ponad 5 mln osób; ma on prawie 750 000 000 000 EUR obrotu oraz 218 000 000 000 EUR wartości dodanej brutto rocznie oraz może w nim powstać dużo więcej miejsc pracy. Wartość produkcji światowej gospodarki morskiej szacuje się obecnie na 1 300 000 000 000 EUR, a do 2030 r. kwota ta może ponad dwukrotnie wzrosnąć. Potrzeba osiągnięcia celów w zakresie emisji CO₂, większej zasobooszczędności i zmniejszenia śladu środowiskowego niebieskiej gospodarki stanowi znaczną siłę napędową dla innowacji w innych sektorach, takich jak wyposażenie morskie, przemysł stoczniowy, obserwacje oceanów, bagrowanie, ochrona wybrzeży i budownictwo morskie. Inwestycje w gospodarkę morską zapewniają unijne fundusze strukturalne, w szczególności Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz EFMRA. Aby wykorzystać potencjał wzrostu gospodarczego w sektorze morskim, można stosować nowe narzędzia inwestowania takie jak InvestEU.
- (12) EFMRA powinien opierać się na czterech priorytetach: wspieranie zrównoważonego rybołówstwa oraz odbudowy i ochrony żywych zasobów wodnych; wspieranie zrównoważonej działalności w zakresie akwakultury oraz przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury i tym samym wnoszenie wkładu w bezpieczeństwo żywnościowe w Unii; sprzyjanie zrównoważonej niebieskiej gospodarce w obszarach przybrzeżnych, wyspiarskich i śródlądowych oraz wspieranie rozwoju społeczności rybackich i sektora akwakultury; poprawa skuteczności międzynarodowego zarządzania oceanami oraz wspieranie bezpieczeństwa i czystości mórz i oceanów, ochrony na nich, a także zrównoważonego zarządzania nimi. Priorytety te należy realizować w ramach zarządzania dzielonego, bezpośredniego i pośredniego.
- (13) EFMRA powinien mieć prostą strukturę bez określonych z góry środków ani szczegółowych i nadmiernie nakazowych zasad kwalifikowalności na poziomie Unii. Zamiast tego w ramach każdego priorytetu należy określić szerokie cele szczegółowe. Przygotowując swoje programy, państwa członkowskie powinny zatem wskazać w nich najodpowiedniejsze środki realizacji tych celów. Wsparcie zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym rozporządzeniu oraz rozporządzeniu (UE) 2021/1060 można przydzielać na rozmaite środki określone w programach państw członkowskich, pod warunkiem że środki te służą realizacji celów szczegółowych określonych w niniejszym rozporządzeniu. Należy jednak sporządzić wykaz operacji niekwalifikowalnych, aby zapobiec szkodliwym wpływom na ochronę w dziedzinie rybołówstwa. Ponadto inwestycje i rekompensaty dla floty powinny być ściśle uzależnione od przestrzegania celów WPRyb w zakresie ochrony.
- (14) W agendzie ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 (zwanej dalej „Agendą 2030”) ochronę i zrównoważoną eksploatację oceanów uznano za jeden z siedemnastu celów zrównoważonego rozwoju, a mianowicie cel nr 14 („Chronić oceany, morza i zasoby morskie oraz wykorzystywać je w sposób zrównoważony”). Unia w pełni identyfikuje się z tym celem i angażuje się w jego realizację. W związku z tym Unia zamierza wspierać zrównoważoną niebieską gospodarkę, w której uwzględnia się planowanie przestrzenne obszarów morskich, ochronę zasobów biologicznych i osiągnięcie dobrego stanu środowiska, jak określono w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE⁽⁹⁾, a także zamierza zakazać pewnych form subsydiów dla rybołówstwa, które sprzyjają nadmiernej

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2328/2003, (WE) nr 861/2006, (WE) nr 1198/2006 i (WE) nr 791/2007 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1255/2011 (Dz.U. L 149 z 20.5.2014, s. 1).

⁽⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiająca ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej) (Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19).

zdolności połowowej i przelówieniu, oraz znieść subsydia sprzyjające nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom (NNN), oraz zaniechać wprowadzania nowych subsydiów tego rodzaju. Ten ostatni rezultat powinien wynikać z prowadzonych na forum Światowej Organizacji Handlu (WTO) negocjacji w sprawie subsydiów na rzecz rybołówstwa. Ponadto w trakcie negocjacji na forum WTO podczas Światowego Szczytu Zrównoważonego Rozwoju w 2002 r. oraz na Konferencji Narodów Zjednoczonych w 2012 r. w sprawie Zrównoważonego Rozwoju (Rio+20) Unia zobowiązała się do zniesienia subsydiów sprzyjających nadmiernej zdolności połowowej i przelówieniu.

- (15) Odzwierciedlając znaczenie przeciwdziałania zmianom klimatu zgodnie ze zobowiązaniami Unii na rzecz realizacji Porozumienia paryskiego i zobowiązania w zakresie celów Organizacji Narodów Zjednoczonych dotyczących zrównoważonego rozwoju, działania objęte niniejszym rozporządzeniem powinny przyczynić się do osiągnięcia celu zakładającego, że 30 % wszystkich wydatków w ramach WRF 2021–2027 zostanie wydanych na uwzględnianie celów w dziedzinie klimatu, i do osiągnięcia celu, jakim jest przeznaczenie 7,5 % rocznych wydatków w ramach WRF 2021–2027 na cele w zakresie różnorodności biologicznej w 2024 r. oraz 10 % rocznych wydatków w ramach WRF 2021–2027 na cele związane z różnorodnością biologiczną w latach 2026 i 2027, przy jednoczesnym uwzględnieniu istnienia nakładających się na siebie aspektów celów w zakresie klimatu i różnorodności biologicznej.
- (16) EFMRA powinien wносить wkład w realizację celów Unii związanych ze środowiskiem oraz łagodzeniem zmian klimatu i przystosowaniem się do nich. Wkład ten należy monitorować przez stosowanie unijnych wskaźników środowiskowych i klimatycznych oraz powinien on podlegać systematycznej sprawozdawczości zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/1060.
- (17) Zgodnie z art. 42 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 ⁽¹⁰⁾ pomoc finansowa Unii w ramach EFMRA powinna być uzależniona od przestrzegania przepisów WPRyb. Wnioski złożone przez operatorów, którzy dopuścili się poważnego naruszenia przepisów WPRyb, nie powinny być rozpatrywane.
- (18) Aby uwzględnić szczególne warunki związane z WPRyb, o których mowa w rozporządzeniu (UE) nr 1380/2013, i przyczynić się do przestrzegania przepisów WPRyb, należy ustanowić przepisy dodatkowe w stosunku do przepisów dotyczących wstrzymania biegu terminu i zawieszenia płatności oraz korekt finansowych, określonych w rozporządzeniu (UE) 2021/1060. W przypadku gdy państwo członkowskie nie dopełnia swoich obowiązków wynikających z WPRyb lub w przypadku gdy Komisja ma dowody wskazujące na takie niedopełnienie, Komisja, w ramach środka zapobiegawczego, powinna mieć możliwość wstrzymania biegu terminów płatności. Oprócz możliwości wstrzymania biegu terminów płatności, w celu uniknięcia realnego ryzyka dokonania płatności w związku z wydatkiem niekwalifikowalnym, Komisja powinna mieć możliwość zawieszenia płatności i dokonania korekt finansowych w przypadkach poważnego naruszenia przepisów WPRyb przez państwo członkowskie.
- (19) W ostatnich kilku latach podjęto szereg kroków na rzecz przywrócenia właściwej liczebności stad ryb, zwiększenia rentowności unijnej branży rybackiej i ochrony ekosystemów morskich. Nadal jednak występują poważne problemy związane z realizacją celów społeczno-gospodarczych i środowiskowych WPRyb, w szczególności celów w zakresie odbudowy i zachowania populacji poławianych gatunków powyżej poziomów umożliwiających uzyskanie maksymalnego podtrzymałowego połowu (MSY), eliminowania niezamierzonych połowów oraz ustanowienia obszarów odbudowy stad ryb. Realizacja tych celów wymaga dalszego wsparcia po roku 2020, w szczególności w basenach morskich, w których postępy są wolniejsze.
- (20) EFMRA powinien przyczynić się do realizacji celów środowiskowych, gospodarczych, społecznych i zatrudnieniowych WPRyb, o których mowa w art. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, w szczególności celów polegających na odbudowie i zachowaniu populacji poławianych gatunków powyżej poziomów pozwalających osiągnąć MSY, na unikaniu i ograniczaniu, w miarę możliwości, niezamierzonych połowów oraz na minimalizowaniu negatywnego wpływu działalności połowowej na ekosystem morski. Takie wsparcie powinno zapewniać, aby działalność połowowa była zrównoważona środowiskowo w perspektywie długoterminowej oraz była zarządzana w sposób spójny z celami określonymi w art. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, które polegają na osiąganiu korzyści gospodarczych, społecznych i w dziedzinie zatrudnienia, przyczynianiu się do dostępności dostaw zdrowej żywności

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22).

oraz na przyczynianiu się do odpowiedniego poziomu życia osób zależnych od działalności połowowej, z uwzględnieniem rybołówstwa przybrzeżnego i aspektów społeczno-gospodarczych. Wsparcie to powinno obejmować innowacje i inwestycje dotyczące selektywnych, niskoemisyjnych praktyk i technik połowowych o niskim wpływie na środowisko i odpornych na zmiany klimatu.

- (21) Rybołówstwo ma ogromne znaczenie z punktu widzenia źródeł utrzymania i dziedzictwa kulturowego wielu społeczności nadbrzeżnych w Unii, w szczególności na obszarach, gdzie ważną rolę odgrywa łodziowe rybołówstwo przybrzeżne. W związku z tym, że średnia wieku w wielu społecznościach rybackich wynosi ponad 50 lat, wyzwaniem pozostają wymiana pokoleniowa i zróżnicowanie działalności. W szczególności zakładanie i rozwijanie nowej działalności gospodarczej w sektorze rybołówstwa przez młodych rybaków jest wyzwaniem pod względem finansowym i stanowi element, który należy rozważyć przy alokacji i ukierunkowywaniu środków finansowych w ramach EFMRA. Taki rozwój jest kluczowy dla konkurencyjności sektora rybołówstwa w Unii. W związku z tym należy udostępnić wsparcie młodym rybakom podejmującym działalność połowową, aby ułatwić im rozpoczęcie takiej działalności. W celu zapewnienia rentowności nowej działalności gospodarczej wspieranej w ramach EFMRA wsparcie powinno być uzależnione od zdobycia odpowiedniego doświadczenia lub odpowiednich kwalifikacji. W przypadku gdy wsparcie na rozpoczęcie działalności gospodarczej przyznaje się na nabycie statku rybackiego, powinno ono dotyczyć jedynie nabycia pierwszego statku rybackiego lub udziału kontrolnego w nim.
- (22) Jednym z głównych wyzwań WPRyb jest unikanie niezamierzonych połowów. W tym względzie prawny obowiązek wyładunku wszystkich połowów wiąże się ze znacznymi i ważnymi zmianami w praktykach połowowych, co niekiedy pociąga za sobą wysokie koszty finansowe dla tego sektora. Powinno zatem być możliwe przydzielanie z EFMRA wsparcia na innowacje i inwestycje, które przyczyniają się do pełnej realizacji obowiązku wyładunku, a także na opracowywanie i wdrażanie środków ochronnych poprawiających selektywność. Powinna istnieć możliwość przyznania wyższego poziomu intensywności pomocy dotyczącej inwestycji w selektywne narzędzia połowowe, ulepszanie infrastruktury portowej oraz wprowadzanie do obrotu niezamierzonych połowów niż poziom, który ma zastosowanie do innych operacji. Fundusz powinien mieć również możliwość zapewniania pomocy o maksymalnej intensywności w wysokości 100 % na projektowanie, rozwój, monitorowanie, ocenę i zarządzanie w odniesieniu do przejrzystych systemów wymiany uprawnień do połowów między państwami członkowskimi („wymiana kwot”), aby złagodzić wywołany obowiązkiem wyładunku efekt „gatunków dławiących”.
- (23) Powinno być możliwe przydzielanie z EFMRA wsparcia na innowacje i inwestycje na unijnych statkach rybackich. Wsparcie to powinno obejmować działania mające na celu poprawę zdrowia, bezpieczeństwa i warunków pracy, efektywności energetycznej oraz jakości połowów. Nie powinno obejmować nabycia sprzętu zwiększającego możliwości statku rybackiego w zakresie lokalizacji ryb. Takie wsparcie nie powinno również prowadzić do zwiększenia zdolności połowowej pojedynczych statków, chyba że wynika ono bezpośrednio ze zwiększenia pojemności brutto statku rybackiego, które jest niezbędne do poprawy bezpieczeństwa, warunków pracy lub efektywności energetycznej. W takich przypadkach zwiększenie zdolności połowowej danego statku powinno być zrekompensowane uprzednim wycofaniem co najmniej takiej samej zdolności połowowej bez pomocy publicznej z tego samego segmentu floty lub z segmentu floty, w którym zdolność połowowa nie jest zrównoważona z dostępnymi uprawnieniami do połowów, tak aby nie doprowadzić do zwiększenia zdolności połowowej na poziomie floty. Ponadto wsparcie nie powinno być przyznawane za przestrzeganie jedynie wymogów, które na mocy prawa Unii są obowiązkowe, z wyjątkiem wymogów nałożonych przez państwo członkowskie w celu nadania skuteczności fakultatywnym przepisom dyrektywy Rady (UE) 2017/159⁽¹⁾ dotyczących zakupu i instalacji niektórych urządzeń do celów kontroli, a także zarządzania nimi. Dzięki strukturze bez określonych z góry środków państwa członkowskie powinny samodzielnie określać szczegółowe zasady kwalifikowalności dotyczące tych inwestycji. W odniesieniu do zdrowia, bezpieczeństwa i warunków pracy na statkach rybackich należy zezwolić na wyższy poziom intensywności pomocy niż w przypadku innych operacji.

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady (UE) 2017/159 z dnia 19 grudnia 2016 r. wdrażająca Umowę w sprawie wdrożenia Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r. zawartą dnia 21 maja 2012 r. między Generalną Konfederacją Spółdzielni Rolniczych przy Unii Europejskiej (COGECA), Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) oraz Stowarzyszeniem Krajowych Organizacji Przedsiębiorstw w Sektorze Rybołówstwa w Unii Europejskiej (Europêche) (Dz.U. L 25 z 31.1.2017, s. 12).

- (24) Konieczne jest określenie szczegółowych zasad kwalifikowalności w odniesieniu do niektórych innych wspieranych przez EFMRA inwestycji we flotę rybacką, aby zapobiec sytuacji, w której inwestycje te przyczyniają się do nadmiernej zdolności połowowej lub przełowienia. W szczególności wsparcie na pierwsze nabycie używanego statku przez młodego rybaka oraz na wymianę lub modernizację silnika statku rybackiego powinno również podlegać określonym warunkom, w tym warunkowi, że statek musi należeć do segmentu floty, który jest zrównoważony z uprawnieniami do połowów dostępnymi dla tego segmentu i że nowy lub zmodernizowany silnik nie może mieć mocy w kilowatach (kW) większej niż silnik wymieniany.
- (25) Inwestowanie w kapitał ludzki odgrywa podstawową rolę w zapewnianiu konkurencyjności i w wynikach gospodarczych sektorów rybołówstwa, akwakultury i sektora morskiego. W związku z tym w ramach EFMRA powinno być możliwe wspieranie usług doradczych, współpracy między naukowcami a rybakami, szkolenia zawodowego, uczenia się przez całe życie, a także promowania dialogu społecznego i upowszechniania wiedzy.
- (26) Kontrola rybołówstwa ma kluczowe znaczenie dla realizacji WPRyb. W związku z tym EFMRA powinien wspierać w ramach zarządzania dzielonego rozwój i wdrażanie unijnego systemu kontroli rybołówstwa określonego w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1224/2009 ⁽¹²⁾. Niektóre obowiązki ustanowione w tym rozporządzeniu uzasadniają przyznawanie szczególnego wsparcia z EFMRA, mianowicie na obowiązkowe systemy śledzenia statków i systemy elektronicznego raportowania, obowiązkowe elektroniczne systemy zdalnego monitorowania oraz urządzenia do obowiązkowego pomiaru ciągłego i rejestracji mocy napędowej silnika. Ponadto inwestycje państw członkowskich w urządzenia do kontroli mogą być wykorzystywane również na potrzeby nadzoru morskiego i współpracy w zakresie funkcji straży przybrzeżnej.
- (27) Skuteczna realizacja WPRyb jest uzależniona od dostępności doradztwa naukowego na potrzeby zarządzania rybołówstwem, a zatem od dostępności danych dotyczących rybołówstwa. Biorąc pod uwagę wyzwania oraz koszty związane z pozyskiwaniem wiarygodnych i kompletnych danych, należy wspierać działania państw członkowskich dotyczące gromadzenia i przetwarzania danych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1004 ⁽¹³⁾ oraz wносить wkład na rzecz najlepszego dostępnego doradztwa naukowego. Wsparcie to powinno umożliwić synergie z gromadzeniem i przetwarzaniem innych rodzajów danych morskich.
- (28) W ramach EFMRA należy wspierać realizację WPRyb i zarządzanie nią – w ramach zarządzania bezpośredniego i pośredniego – w sposób skuteczny i oparty na wiedzy dzięki doradztwu naukowemu, współpracy regionalnej w sprawie środków ochronnych, rozwojowi i wdrożeniu unijnego systemu kontroli rybołówstwa, działalności komitetów doradczych i dobrowolnym wkładom finansowym na rzecz organizacji międzynarodowych.
- (29) W celu wzmocnienia działalności połowowej zrównoważonej pod względem gospodarczym, społecznym i środowiskowym powinno być możliwe przydzielanie w ramach EFMRA wsparcia na działania w zakresie zarządzania rybołówstwem i flotami rybackimi zgodnie z art. 22 i 23 oraz załącznikiem II do rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, a także na wysiłki państw członkowskich na rzecz optymalizacji przydziału ich dostępnej zdolności połowowej przy uwzględnieniu potrzeb ich floty bez zwiększania ich ogólnej zdolności połowowej.
- (30) Z uwagi na wyzwania związane z osiągnięciem celów WPRyb w zakresie ochrony nadal konieczne jest wsparcie na dostosowanie flot w przypadku niektórych segmentów floty i basenów morskich. Takie wsparcie powinno być wyraźnie ukierunkowane na lepsze zarządzanie flotą oraz na ochronę i zrównoważoną eksploatację żywych zasobów morza, a jego celem powinno być osiągnięcie równowagi między zdolnością połowową a dostępnymi uprawnieniami do połowów. Powinno być zatem możliwe przydzielanie w ramach EFMRA wsparcia na trwałe zaprzestanie działalności połowowej w segmentach floty, w których zdolność połowowa nie jest zrównoważona z dostępnymi uprawnieniami do połowów. Takie wsparcie powinno być narzędziem w ramach planów działania w zakresie dostosowania segmentów floty, w stosunku do których stwierdzono strukturalną nadwyżkę zdolności,

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1224/2009 z dnia 20 listopada 2009 r. ustanawiające unijny system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 847/96, (WE) nr 2371/2002, (WE) nr 811/2004, (WE) nr 768/2005, (WE) nr 2115/2005, (WE) nr 2166/2005, (WE) nr 388/2006, (WE) nr 509/2007, (WE) nr 676/2007, (WE) nr 1098/2007, (WE) nr 1300/2008, (WE) nr 1342/2008 i uchylające rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1627/94 oraz (WE) nr 1966/2006 (Dz.U. L 343 z 22.12.2009, s. 1).

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1004 z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie ustanowienia unijnych ram gromadzenia danych, zarządzania nimi i ich wykorzystywania w sektorze rybołówstwa oraz w sprawie wspierania doradztwa naukowego w zakresie wspólnej polityki rybołówstwa oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 199/2008 (Dz.U. L 157 z 20.6.2017, s. 1).

jak określono w art. 22 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, i powinno być wdrażane albo poprzez zezłomowanie statku rybackiego, albo jego wycofanie z eksploatacji i dostosowanie do innych działań. W przypadku gdy dostosowanie doprowadziłoby do zwiększenia presji wywieranej przez połowy rekreacyjne na ekosystem morski, wsparcie powinno być przyznawane tylko wtedy, gdy jest to zgodne z WPRyb i celami odpowiednich planów wieloletnich.

- (31) Aby przyczynić się do realizacji celów WPRyb w zakresie ochrony lub złagodzenia niektórych wyjątkowych okoliczności, powinno być możliwe przydzielenie z EFMRA wsparcia na rekompensaty za tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej spowodowane wprowadzeniem określonych środków ochrony, środków nadzwyczajnych, wstrzymaniem – z powodu siły wyższej – stosowania umowy o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów, klęską żywiołową, incydentem środowiskowym lub kryzysem zdrowotnym. Wsparcie w przypadku tymczasowego zaprzestania spowodowanego środkami ochrony powinno być przyznawane wyłącznie w przypadku, gdy w oparciu o opinie naukowe zmniejszenie nakładu połowowego jest konieczne do osiągnięcia celów określonych w art. 2 ust. 2 i w art. 2 ust. 5 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1380/2013.
- (32) Biorąc pod uwagę fakt, że rybacy są narażeni na rosnące ryzyko gospodarcze i środowiskowe, między innymi ze względu na zmiany klimatu i zmienność cen, w ramach EFMRA powinno być możliwe wspieranie działań zwiększających odporność sektora rybołówstwa, w tym za pośrednictwem funduszy ubezpieczeń wzajemnych, instrumentów ubezpieczeniowych lub innych systemów zbiorowych, które zwiększają zdolność sektora do zarządzania ryzykiem i reagowania na niekorzystne zdarzenia.
- (33) Łodziowe rybołówstwo przybrzeżne jest prowadzone przez morskie i śródlądowe statki rybackie o długości całkowitej poniżej 12 metrów i niekorzystające z ciągnionych narzędzi połowowych oraz przez rybaków z brzegu, w tym zbieraczy skorupiaków. Do tego sektora zalicza się prawie 75 % wszystkich statków rybackich zarejestrowanych w Unii i prawie połowa zatrudnionych w branży rybackiej. Podmioty łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego są szczególnie uzależnione od zdrowych stad ryb jako głównego źródła przychodów. W celu zachęcania do zrównoważonych praktyk połowowych EFMRA powinien traktować te podmioty preferencyjnie przy maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 100 % z wyjątkiem operacji związanych z pierwszym nabyciem statku rybackiego, zastąpieniem lub modernizacją silnika oraz działaniami zwiększającymi pojemność brutto statku rybackiego w celu poprawy bezpieczeństwa, warunków pracy lub efektywności energetycznej. Ponadto państwa członkowskie powinny uwzględnić w swoich programach szczególne potrzeby łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego i opisać rodzaje działań branych pod uwagę przy rozwijaniu łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego.
- (34) Maksymalna stopa dofinansowania z EFMRA przypadająca na dany cel szczegółowy powinna wynosić 70 % kwalifikowanych wydatków publicznych z wyjątkiem rekompensaty za koszty dodatkowe w regionach najbardziej oddalonych, dla których powinna ona wynosić 100 %.
- (35) Maksymalna intensywność pomocy powinna wynosić 50 % całkowitych wydatków kwalifikowalnych z możliwością określenia w niektórych przypadkach odmiennych stawek.
- (36) Regiony najbardziej oddalone borykają się ze szczególnymi problemami związanymi z oddaleniem geograficznym, topografią i klimatem, o czym mowa w art. 349 TFUE, oraz posiadają pewne zasoby, dzięki którym mogą rozwijać zrównoważoną niebieską gospodarkę. Z tego względu dla każdego regionu najbardziej oddalonego odnośnie państwa członkowskie powinny załączyć do swojego programu plan działania dotyczący rozwoju sektorów zrównoważonej niebieskiej gospodarki, w tym zrównoważonego rybołówstwa i akwakultury, a na wsparcie realizacji tych planów działania należy zarezerwować pewną alokację finansową. W ramach EFMRA powinno być również możliwe przydzielanie wsparcia na rekompensatę za koszty dodatkowe, jakie ponoszą podmioty z regionów najbardziej oddalonych z powodu położenia lub wyspiarskiego charakteru tych regionów. To wsparcie powinno stanowić określony odsetek tej ogólnej alokacji finansowej. Ponadto w przypadku regionów najbardziej oddalonych należy stosować wyższy poziom intensywności pomocy niż ten stosowany w odniesieniu do innych operacji. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość przyznania dodatkowego finansowania na wdrażanie tego wsparcia. Jako pomoc państwa takie finansowanie należy zgłosić Komisji, która może zatwierdzić je na mocy niniejszego rozporządzenia jako część tego wsparcia.

- (37) W ramach zarządzania dzielonego z EFMRA powinno być możliwe przydzielanie wsparcia na ochronę i odbudowę wodnej różnorodności biologicznej oraz ekosystemów wodnych, w tym w wodach śródlądowych. W tym celu powinno być dostępne wsparcie z EFMRA na rekompensaty, między innymi za bierne wyławianie przez rybaków z morza utraconych narzędzi połowowych i odpadów morskich, w tym gronostojów, oraz na inwestycje w portach, by zapewnić odpowiednie urządzenia do odbioru utraconych narzędzi połowowych i odpadów morskich. Należy również udostępnić wsparcie na działania zmierzające do osiągnięcia lub utrzymania dobrego stanu środowiska w środowisku morskim zgodnie z dyrektywą 2008/56/WE, na wdrażanie środków ochrony przestrzennej ustanowionych na mocy tej dyrektywy, na zarządzanie obszarami Natura 2000 oraz ich odbudowę i monitorowanie zgodnie z priorytetowymi programami ramowymi ustanowionymi zgodnie z dyrektywą Rady 92/43/EWG⁽¹⁴⁾, na ochronę gatunków, w szczególności zgodnie z dyrektywą 92/43/EWG i dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE⁽¹⁵⁾, a także na odbudowę wód śródlądowych zgodnie z programem środków ustanowionym na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE⁽¹⁶⁾. W ramach zarządzania bezpośredniego z EFMRA należy przydzielać wsparcie na zapewnianie czystości i zdrowego stanu mórz i oceanów oraz wsparcie na realizację europejskiej strategii na rzecz tworzyw sztucznych w gospodarce o obiegu zamkniętym, zawartej w komunikacie Komisji z dnia 16 stycznia 2018 r., zgodnie z celem polegającym na osiągnięciu lub utrzymaniu dobrego stanu środowiska w środowisku morskim.
- (38) Rybołówstwo i akwakultura przyczyniają się do bezpieczeństwa żywnościowego oraz zapewniania wyżywienia. Szacuje jednak się, że Unia importuje obecnie ponad 60 % swojego zaopatrzenia w produkty rybołówstwa, przez co jest w znacznym stopniu zależna od państw trzecich. Propagowanie spożycia białka pochodzenia rybnego, wyprodukowanego w Unii zgodnie z wysokimi standardami jakości i udostępnianie konsumentom po przystępnych cenach, stanowi znaczące wyzwanie.
- (39) W ramach EFMRA powinno być możliwe przydzielanie wsparcia na promocję i zrównoważony rozwój akwakultury, w tym akwakultury słodkowodnej, chowu zwierząt wodnych i uprawy roślin wodnych do produkcji żywności i innych surowców. W niektórych państwach członkowskich nadal obowiązują złożone procedury administracyjne, takie jak utrudniony dostęp do terenów i uciążliwe procedury przyznawania licencji, co powoduje, że sektor ma trudności z poprawą wizerunku i konkurencyjności produktów pochodzących z upraw. Wsparcie z EFMRA powinno być zgodne z wieloletnimi krajowymi planami strategicznymi na rzecz rozwoju akwakultury, opracowanymi na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1380/2013. W szczególności kwalifikowalne powinno być wsparcie na rzecz zrównoważenia środowiskowego, inwestycji produkcyjnych, innowacji, zdobywania umiejętności zawodowych, poprawy warunków pracy oraz środków kompensacyjnych zapewniających ważne usługi w zakresie gospodarowania gruntami i zasobami naturalnymi. Kwalifikować powinny się również działania w zakresie zdrowia publicznego, systemy ubezpieczeń zasobów akwakultury oraz działania w zakresie zdrowia i dobrostanu zwierząt.
- (40) Bezpieczeństwo żywnościowe jest uzależnione od efektywnych i dobrze zorganizowanych rynków, które zapewniają przejrzystość, stabilność, jakość i różnorodność łańcucha dostaw, jak również informacje dla konsumentów. W tym celu w ramach EFMRA powinno być możliwe przydzielanie wsparcia na wprowadzanie do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury, zgodnie z celami określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013⁽¹⁷⁾. W szczególności wsparcie powinno być udostępniane na zakładanie organizacji producentów, realizację planów produkcji i obrotu, wspieranie nowych rynków zbytu oraz opracowanie i upowszechnianie badań rynkowych.
- (41) Dla dostępności i jakości produktów rybołówstwa i akwakultury duże znaczenie ma przemysł przetwórczy. W ramach EFMRA powinno być możliwe przydzielanie wsparcia na ukierunkowane inwestycje w tym sektorze, pod warunkiem że wnoszą one wkład w realizację celów wspólnej organizacji rynków. Dla przedsiębiorstw innych niż małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wsparcie takie należy przydzielać jedynie w postaci instrumentów finansowych lub z funduszu InvestEU, a nie w formie dotacji.

⁽¹⁴⁾ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7).

⁽¹⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U. L 20 z 26.1.2010, s. 7).

⁽¹⁶⁾ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000 (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 1).

- (42) W ramach EFMRA powinno być możliwe wspieranie rekompensat dla podmiotów działających w sektorze rybołówstwa i akwakultury w przypadku wystąpienia wyjątkowych zdarzeń powodujących znaczące zakłócenia na rynkach.
- (43) Tworzenie miejsc pracy w regionach przybrzeżnych jest zależne od kierowanego przez społeczności lokalne rozwoju zrównoważonej niebieskiej gospodarki, która ożywia tkankę społeczną w tych regionach. Przemysł i usługi morskie prawdopodobnie osiągną lepsze wyniki niż wzrost światowej gospodarki i do 2030 r. przyczynią się do znacznego wzrostu w zakresie zatrudnienia i rozwoju. Rozwój zrównoważonej niebieskiej gospodarki zależy od innowacji i inwestycji w nowe przedsiębiorstwa sektora morskiego i biogospodarkę, w tym w modele zrównoważonej turystyki, morską energię odnawialną, innowacyjny przemysł stoczniowy wysokiej jakości oraz nowe usługi portowe, które mogą zapewniać nowe miejsca pracy i jednocześnie wspierać rozwój lokalny. Inwestycje publiczne w zrównoważoną niebieską gospodarkę powinny pochodzić głównie z budżetu Unii, natomiast wsparcie z EFMRA należy koncentrować się na warunkach podstawowych dla rozwoju zrównoważonej niebieskiej gospodarki i na usuwaniu „wąskich gardeł”, by ułatwić inwestowanie i rozwój nowych rynków, technologii lub usług. Wsparcie na rozwój zrównoważonej niebieskiej gospodarki powinno być wdrażane w ramach zarządzania dzielonego, bezpośredniego i pośredniego.
- (44) Rozwój zrównoważonej niebieskiej gospodarki w dużej mierze zależy od partnerstw zawieranych między podmiotami lokalnymi, które przyczyniają się do vitalności społeczności i gospodarek przybrzeżnych oraz śródlądowych. EFMRA powinien zapewnić narzędzia wspierania takich partnerstw. W tym celu wsparcie poprzez RLKS powinno być udostępniane w ramach zarządzania dzielonego. Takie podejście powinno sprzyjać zróżnicowaniu gospodarczemu w skali lokalnej dzięki rozwojowi rybołówstwa przybrzeżnego i śródlądowego, akwakultury i zrównoważonej niebieskiej gospodarki. Strategie RLKS powinny zapewniać, aby społeczności lokalne w obszarach rybołówstwa i akwakultury w lepszy sposób wykorzystywały możliwości zrównoważonej niebieskiej gospodarki i czerpały z nich korzyści, wykorzystując i rozwijając zasoby środowiskowe, kulturowe, społeczne i ludzkie. W związku z tym każde partnerstwo lokalne powinno odzwierciedlać główny cel swojej strategii, zapewniając zrównoważony udział i reprezentację wszystkich odpowiednich zainteresowanych stron działających w lokalnej zrównoważonej niebieskiej gospodarce.
- (45) W ramach zarządzania dzielonego z EFMRA powinno być możliwe przydzielanie wsparcia na wzmocnienie zrównoważonego zarządzania morzami i oceanami poprzez gromadzenie i wykorzystywanie danych oraz zarządzanie tymi danymi w celu poszerzenia wiedzy o stanie środowiska morskiego. Celem takiego wsparcia powinno być spełnienie wymogów dyrektyw 92/43/EWG i 2009/147/WE, wspieranie planowania przestrzennego obszarów morskich oraz poprawa jakości danych i wymiany danych w ramach europejskiej sieci informacji i obserwacji środowiska morskiego.
- (46) W ramach zarządzania bezpośredniego i pośredniego wsparcie z EFMRA powinno koncentrować się na warunkach podstawowych dla rozwoju zrównoważonej niebieskiej gospodarki poprzez promowanie zintegrowanego sprawowania rządów i zarządzania w zakresie polityki morskiej, zwiększenie transferu i wykorzystywania wyników badań naukowych, innowacji i technologii w zrównoważonej niebieskiej gospodarce, doskonalenie umiejętności związanych z morzem, szerzenie podstawowej wiedzy o morzach i oceanach oraz poprawę wymiany danych społeczno-gospodarczych dotyczących zrównoważonej niebieskiej gospodarki, promowanie niskoemisyjnej i odpornej na zmiany klimatu zrównoważonej niebieskiej gospodarki oraz opracowanie serii projektów i innowacyjnych instrumentów w zakresie finansowania. W wymienionych wyżej dziedzinach należy odpowiednio uwzględnić szczególną sytuację regionów najbardziej oddalonych.
- (47) 60 % oceanów leży poza granicami jurysdykcji państwowej. Oznacza to, że za te obszary odpowiada wspólnie społeczność międzynarodowa. Większość problemów związanych z oceanami, takich jak przełowienie, zmiany klimatu, zakwaszanie środowiska, zanieczyszczenie i zanik różnorodności biologicznej, ma charakter transgraniczny i z tego powodu wymaga wspólnej reakcji. Na mocy Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza, której Unia jest stroną zgodnie z decyzją Rady 98/392/WE⁽¹⁸⁾, ustanowiono wiele uprawnień jurysdykcyjnych, instytucji i szczegółowych ram, aby uregulować działalność człowieka na morzach i oceanach oraz zarządzać tą działalnością. Od kilku lat panuje powszechna opinia, że środowiskiem morskim i działalnością człowieka na morzu należy zarządzać w skuteczniejszy sposób, aby zaradzić coraz większej presji na to środowisko.

⁽¹⁸⁾ Decyzja Rady 98/392/WE z dnia 23 marca 1998 r. dotycząca zawarcia przez Wspólnotę Europejską Konwencji Narodów Zjednoczonych z dnia 10 grudnia 1982 r. o prawie morza i Porozumienia z dnia 28 lipca 1994 r. odnoszącego się do stosowania jego części XI (Dz.U. L 179 z 23.6.1998, s. 1).

- (48) Unia, jako jeden ze światowych podmiotów polityki morskiej, jest silnie zaangażowana w promowanie międzynarodowego zarządzania oceanami, zgodnie ze wspólnym komunikatem Komisji i Wysokiego Przedstawiciela Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z dnia 10 listopada 2016 r. zatytułowanym „Międzynarodowe zarządzanie oceanami – program działań na rzecz przyszłości oceanów”. Unijna polityka zarządzania oceanami traktuje oceany w sposób zintegrowany. Międzynarodowe zarządzanie oceanami ma zasadnicze znaczenie nie tylko dla realizacji Agendy 2030, a w szczególności celu zrównoważonego rozwoju nr 14, ale również dla zagwarantowania bezpieczeństwa i czystości mórz i oceanów, ochrony na nich oraz zrównoważonego zarządzania nimi w przyszłości. Unia powinna wywiązywać się z tych zobowiązań międzynarodowych i zdecydowanie propagować lepsze międzynarodowe zarządzanie oceanami na poziomie dwustronnym, regionalnym i wielostronnym, w tym w celu zapobiegania połowom NNN oraz ich powstrzymywania i eliminowania, poprawy ram międzynarodowego zarządzania oceanami, zmniejszania presji na morza i oceany, w celu stworzenia warunków dla zrównoważonej niebieskiej gospodarki oraz wzmocnienia międzynarodowych badań naukowych i danych dotyczących oceanów.
- (49) Działania promujące międzynarodowe zarządzanie oceanami w ramach EFMRA mają na celu poprawę ogólnych ram międzynarodowych i regionalnych procesów, umów, zasad i instytucji służących uregulowaniu działalności człowieka na oceanach oraz zarządzaniu tą działalnością. EFMRA powinien wspierać porozumienia międzynarodowe, które Unia zawarła w obszarach nieobjętych umowami o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów zawartymi z różnymi państwami trzecimi, jak również obowiązkowe składki członkowskie wpłacane przez Unię na rzecz regionalnych organizacji ds. zarządzania rybołówstwem. Umowy o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów oraz regionalne organizacje ds. zarządzania rybołówstwem nadal będą finansowane w ramach różnych komponentów budżetu Unii.
- (50) W odniesieniu do bezpieczeństwa i obronności zasadniczą rolę odgrywa lepsza ochrona granic i ochrona na morzu. Zgodnie ze strategią Unii Europejskiej w zakresie bezpieczeństwa morskiego przyjętą przez Radę Unii Europejskiej w dniu 24 czerwca 2014 r. i powiązaniem z nią planem działania przyjętym w dniu 16 grudnia 2014 r. podstawowe znaczenie dla realizacji tych celów ma wymiana informacji oraz współpraca w ramach Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej między Europejską Agencją Kontroli Rybołówstwa, Europejską Agencją Bezpieczeństwa Morskiego oraz Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej. W ramach EFMRA należy zatem wspierać nadzór morski oraz współpracę straży przybrzeżnych zarówno w ramach zarządzania dzielonego, jak i bezpośredniego, w tym przez nabywanie sprzętu do wielozadaniowych operacji morskich. EFMRA powinien również umożliwić odpowiednim agencjom wdrażanie wsparcia w dziedzinie nadzoru morskiego i ochrony na morzu w ramach zarządzania pośredniego.
- (51) W ramach zarządzania dzielonego każde państwo członkowskie powinno przygotować jeden program do zatwierdzenia przez Komisję. Komisja powinna oceniać projekty programów, biorąc pod uwagę maksymalizację ich wkładu w realizację priorytetów EFMRA oraz celów odporności, transformacji ekologicznej i transformacji cyfrowej. Przy ocenie projektów programów Komisja powinna wziąć również pod uwagę ich wkład na rzecz rozwoju zrównoważonego łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego, zrównoważonego rozwoju środowiskowego, gospodarczego i społecznego, sprostania wyzwaniom środowiskowym i społeczno-gospodarczym związanym z WPRyB, wyników społeczno-gospodarczych zrównoważonej niebieskiej gospodarki, ochrony i odbudowy ekosystemów morskich, ograniczenia ilości odpadów morskich oraz na rzecz łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich.
- (52) W kontekście regionalizacji oraz aby zachęcić państwa członkowskie do przyjęcia strategicznego podejścia w trakcie opracowywania programów, Komisja powinna oceniać projekty programów, uwzględniając, w stosownych przypadkach, regionalną analizę dotyczącą danego basenu morskiego opracowaną przez Komisję, w której wskaże wspólne mocne i słabe strony z punktu widzenia realizacji celów WPRyB. Analiza ta powinna stanowić wskazówkę, zarówno dla państw członkowskich, jak i Komisji, podczas negocjowania każdego programu z uwzględnieniem wyzwań i potrzeb regionalnych.
- (53) Wyniki EFMRA uzyskane w państwach członkowskich należy oceniać na podstawie wskaźników. Państwa członkowskie powinny składać sprawozdania z postępów w realizacji przyjętych celów pośrednich i celów końcowych zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/1060. W tym celu należy ustanowić system monitorowania i ewaluacji.

- (54) Na potrzeby dostarczania informacji na temat wsparcia udzielanego z EFMRA na cele środowiskowe i klimatyczne zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/1060 należy ustanowić metodykę opartą na rodzajach interwencji. Metodyka ta powinna obejmować przypisywanie konkretnej wagi udzielonemu wsparciu na poziomie odzwierciedlającym stopień, w jakim wsparcie takie przyczynia się do osiągnięcia celów środowiskowych i klimatycznych.
- (55) Zgodnie z pkt 22 i 23 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽¹⁹⁾ EFMRA powinien być oceniany na podstawie informacji zgromadzonych zgodnie ze szczególnymi wymogami dotyczącymi monitorowania, przy czym należy unikać obciążeń administracyjnych, w szczególności dla państw członkowskich, a także nadmiernej regulacji. Wymogi te powinny, w stosownych przypadkach, obejmować mierzalne wskaźniki stanowiące podstawę oceny skutków EFMRA w praktyce.
- (56) Komisja powinna prowadzić działania informacyjne i komunikacyjne dotyczące EFMRA oraz jego działań i wyników. Zasoby finansowe przydzielone na EFMRA powinny przyczyniać się również do komunikacji instytucjonalnej w zakresie priorytetów politycznych Unii, o ile są one związane z priorytetami EFMRA.
- (57) Zgodnie z rozporządzeniem finansowym, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 ⁽²⁰⁾, rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 ⁽²¹⁾, rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 ⁽²²⁾ i rozporządzeniem Rady (UE) 2017/1939 ⁽²³⁾ interesy finansowe Unii należy chronić za pomocą proporcjonalnych środków, w tym środków w zakresie zapobiegania nieprawidłowościom – w tym nadużyciom finansowym – ich wykrywania, korygowania i prowadzenia w ich sprawie postępowań, odzyskiwania środków utraconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładania kar administracyjnych. W szczególności, zgodnie z rozporządzeniami (Euratom, WE) nr 2185/96 i (UE, Euratom) nr 883/2013, Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) jest uprawniony do prowadzenia dochodzeń, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycia finansowe, korupcja lub wszelka inna nielegalna działalność na szkodę interesów finansowych Unii. Zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) 2017/1939 Prokuratura Europejska (EPPO) jest uprawniona do prowadzenia postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w sprawie przestępstw naruszających interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 ⁽²⁴⁾. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym każda osoba lub podmiot, które otrzymują środki finansowe Unii, mają w pełni współpracować w celu ochrony interesów finansowych Unii, przyznać Komisji, OLAF, Trybunałowi Obrachunkowemu oraz, w przypadku państw członkowskich, które uczestniczą we wzmocnionej współpracy na podstawie rozporządzenia (UE) 2017/1939, EPPO niezbędne prawa i dostęp, a także zapewniać, aby wszelkie osoby trzecie uczestniczące we wdrażaniu środków finansowych Unii przyznały tym organom równoważne prawa. Państwa członkowskie powinny zapobiegać nieprawidłowościom, w tym nadużyciom finansowym, jakich dopuszczają się beneficjenci, a także je wykrywać i skutecznie się nimi zajmować. Państwa członkowskie powinny zgłaszać Komisji wykryte nieprawidłowości, w tym nadużycia finansowe, oraz wszelkie działania następcze, które podjęły w odniesieniu do tych nieprawidłowości oraz w odniesieniu do dochodzeń prowadzonych przez OLAF.
- (58) W celu zwiększenia przejrzystości w zakresie wykorzystania funduszy unijnych i należytego zarządzania finansowego nimi, w szczególności wzmocnienia kontroli publicznej nad wykorzystanymi środkami finansowymi, pewne informacje na temat operacji finansowych w ramach EFMRA powinny być publikowane na stronie internetowej państwa członkowskiego zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/1060. Publikując informacje na temat operacji finansowych w ramach EFMRA, państwo członkowskie musi przestrzegać przepisów dotyczących ochrony danych osobowych określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 ⁽²⁵⁾.

⁽¹⁹⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

⁽²⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

⁽²¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

⁽²²⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

⁽²³⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (EPPO) (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1).

⁽²⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).

⁽²⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

- (59) W celu uzupełnienia niektórych innych niż istotne elementów niniejszego rozporządzenia należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do: określenia progu determinującego niedopuszczalność oraz okres niedopuszczalności w związku z kryteriami dopuszczalności wniosków; zasad odzyskiwania przydzielonego wsparcia w przypadku poważnych naruszeń; odpowiednich dat rozpoczęcia lub zakończenia okresu niedopuszczalności oraz warunków skrócenia okresu niedopuszczalności oraz określenia kryteriów obliczania kosztów dodatkowych wynikających ze szczególnych utrudnień występujących w regionach najbardziej oddalonych. W celu zmiany niektórych innych niż istotne elementów niniejszego rozporządzenia należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 290 TFUE w celu umożliwienia wprowadzenia dodatkowych podstawowych wskaźników wykonania. Aby ułatwić płynne przejście z systemu ustanowionego rozporządzeniem (UE) nr 508/2014 na system ustanowiony niniejszym rozporządzeniem, Komisji należy również przekazać uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 290 TFUE w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez określenie przepisów przejściowych. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (60) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia Komisji należy powierzyć uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do programów prac, identyfikacji energooszczędnych technologii oraz ustanowienia elementów metodologicznych do pomiaru redukcji emisji CO₂ z silników statków rybackich, wystąpienia wyjątkowego zdarzenia, określenia przypadków naruszenia przepisów przez państwa członkowskie, mogących powodować wstrzymanie biegu terminów płatności, zawieszenia płatności z powodu poważnego nieprzebrnięcia przepisów przez państwo członkowskie, korekt finansowych oraz określenia odpowiednich danych dotyczących wdrażania operacji i ich prezentacji. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽²⁶⁾, z wyjątkiem przypadków gdy dotyczą programów prac, w tym pomocy technicznej, oraz wystąpienia wyjątkowego zdarzenia.
- (61) Zgodnie z art. 193 ust. 2 rozporządzenia finansowego powinno być możliwe udzielenie dotacji na działanie, które już się rozpoczęło, pod warunkiem że wnioskodawca może wykazać potrzebę rozpoczęcia działania przed podpisaniem umowy o udzielenie dotacji. Jednakże koszty poniesione przed dniem przedłożenia wniosku o udzielenie dotacji nie są kwalifikowalne, z wyjątkiem należycie uzasadnionych sytuacji wyjątkowych. Aby w udzielaniu unijnego wsparcia uniknąć wszelkich zakłóceń, które mogłyby zaszkodzić interesom Unii, należy przewidzieć możliwość, by w decyzji w sprawie finansowania – w ograniczonym okresie na początku wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 i wyłącznie w należycie uzasadnionych przypadkach – dopuścić kwalifikowalność działań i kosztów od początku roku budżetowego 2021, nawet jeżeli działania te zostały zrealizowane, a koszty – poniesione przed przedłożeniem wniosku o udzielenie dotacji. Z tych samych powodów i na tych samych warunkach konieczne jest wprowadzenie odstępstwa od art. 193 ust. 4 rozporządzenia finansowego w odniesieniu do dotacji operacyjnych.
- (62) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki działań możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

⁽²⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- (63) W celu zapewnienia ciągłości udzielania wsparcia w odpowiednim obszarze polityki oraz umożliwienia wdrażania od początku wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 konieczne jest zapewnienie stosowania niniejszego rozporządzenia, z mocą wsteczną, w odniesieniu do wsparcia w ramach zarządzania bezpośredniego i pośredniego od dnia 1 stycznia 2021 r. W związku z tym niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie w trybie pilnym następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

TYTUŁ I

RAMY OGÓLNE

ROZDZIAŁ I

Przepisy ogólne

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury (EFMRA) na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. Czas trwania EFMRA jest dostosowany do okresu obowiązywania wieloletnich ram finansowych. Niniejsze rozporządzenie określa priorytety EFMRA, jego budżet oraz zasady szczegółowe, które dotyczą zapewniania finansowania unijnego i uzupełniają zasady ogólne mające zastosowanie do EFMRA na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/1060.

Artykuł 2

Definicje

1. Na potrzeby niniejszego rozporządzenia oraz bez uszczerbku dla ust. 2 niniejszego artykułu stosuje się definicje, o których mowa w art. 4 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1379/2013, art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009, art. 2 rozporządzenia (UE) 2021/523 oraz art. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1060.
2. Na potrzeby niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:
 - 1) „wspólny mechanizm wymiany informacji” oznacza zbiór systemów stworzony w celu wspierania wymiany informacji między organami zaangażowanymi w nadzór morski, między sektorami i ponad granicami, tak aby organy te dysponowały szerszą wiedzą o działaniach na morzu;
 - 2) „straż przybrzeżna” oznacza organy krajowe wykonujące funkcje straży przybrzeżnej, które obejmują bezpieczeństwo morskie, ochronę na morzu, odprawę celną na morzu, zapobieganie nielegalnemu handlowi i przemytowi oraz ich zwalczanie, związane z tym egzekwowanie prawa morskiego, morską kontrolę graniczną, nadzór morski, ochronę środowiska morskiego, działania poszukiwawczo-ratownicze, reagowanie na wypadki i katastrofy, kontrolę rybołówstwa, inspekcję oraz inne działania związane z tymi funkcjami;
 - 3) „europejska sieć informacji i obserwacji środowiska morskiego” lub „EMODnet” oznacza partnerstwo, w ramach którego gromadzi się dane i metadane morskie, aby te rozproszone zasoby były bardziej dostępne i funkcjonalne z punktu widzenia użytkowników publicznych i prywatnych dzięki zapewnieniu zweryfikowanych pod kątem jakości, interoperacyjnych i zharmonizowanych danych morskich;
 - 4) „zwiad rybacki” oznacza operację połowową prowadzoną w celach komercyjnych na danym obszarze mającą na celu ocenę opłacalności i biologicznego zrównoważenia regularnej, długoterminowej eksploatacji zasobów rybnych w tym obszarze w odniesieniu do stad, które dotąd nie były przedmiotem rybołówstwa komercyjnego;

- 5) „rybak” oznacza osobę fizyczną prowadzącą komercyjną działalność połowową, uznaną przez dane państwo członkowskie;
- 6) „rybołówstwo śródlądowe” oznacza działalność połowową prowadzoną w celach komercyjnych na wodach śródlądowych przez statki lub inne urządzenia, w tym stosowane do połowów pod lodem;
- 7) „międzynarodowe zarządzanie oceanami” oznacza inicjatywę Unii na rzecz ulepszenia nadrzędnych ram obejmujących międzynarodowe i regionalne procesy, umowy, uzgodnienia, zasady i instytucje przy pomocy spójnych międzysektorowych rozwiązań opartych na określonych zasadach, aby zapewnić zdrowy stan, bezpieczeństwo i czystość oceanów i mórz, ochronę na nich oraz zrównoważone zarządzanie nimi;
- 8) „miejsce wylądunku” oznacza miejsce inne niż port morski zdefiniowany w art. 2 pkt 16 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/352 ⁽²⁷⁾, oficjalnie uznane przez państwo członkowskie, którego wykorzystanie nie ogranicza się do jego właściciela i które jest wykorzystywane głównie do wylądunków ze statków łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego;
- 9) „polityka morska” oznacza politykę unijną, której celem jest wspieranie zintegrowanego i spójnego procesu decyzyjnego, by zmaksymalizować zrównoważony rozwój, wzrost gospodarczy i spójność społeczną w Unii, w szczególności na obszarach przybrzeżnych i wyspiarskich oraz w regionach najbardziej oddalonych, jak również w sektorach zrównoważonej niebieskiej gospodarki, za pomocą spójnej polityki dotyczącej spraw morskich oraz odpowiedniej współpracy międzynarodowej;
- 10) „ochrona na morzu i nadzór morski” oznaczają działania prowadzone w celu zrozumienia, w stosownych przypadkach zapobiegania oraz zarządzania w sposób kompleksowy w odniesieniu do wszystkich zdarzeń i działań związanych z obszarem morskim, które mogłyby mieć wpływ na bezpieczeństwo morskie i ochronę na morzu, egzekwowanie prawa, obronność, kontrolę granic, ochronę środowiska morskiego, kontrolę rybołówstwa, handel i interes gospodarczy Unii;
- 11) „planowanie przestrzenne obszarów morskich” oznacza proces, w ramach którego odpowiednie organy państw członkowskich analizują i organizują działalność człowieka na obszarach morskich, aby osiągnąć cele ekologiczne, gospodarcze i społeczne;
- 12) „podmiot publiczny” oznacza organ państwowy, regionalny lub lokalny, podmiot prawa publicznego lub stowarzyszenie utworzone przez co najmniej jeden taki organ lub przez co najmniej jeden taki podmiot prawa publicznego;
- 13) „strategia na rzecz basenu morskiego” oznacza zintegrowane ramy, które służą do rozwiązywania wspólnych związanych z morzem problemów, z którymi borykają się państwa członkowskie, a w stosownych przypadkach również państwa trzecie, w konkretnym basenie morskim lub co najmniej jednym podobszarze basenu morskiego, a także służą do wspierania współpracy i koordynacji w celu osiągnięcia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. Opracowuje ją Komisja we współpracy z odpowiednimi państwami członkowskimi i, w stosownych przypadkach, z odpowiednimi państwami trzecimi, ich regionami i innymi zainteresowanymi stronami;
- 14) „łodziowe rybołówstwo przybrzeżne” oznacza działalność połowową prowadzoną przez:
 - a) morskie i śródlądowe statki rybackie o długości całkowitej poniżej 12 metrów i niekorzystające z narzędzi ciągnionych zdefiniowanych w art. 2 pkt 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1967/2006 ⁽²⁸⁾; lub
 - b) rybaków łowiących z brzegu, w tym zbieraczy skorupiaków;
- 15) „zrównoważona niebieska gospodarka” oznacza wszystkie sektorowe i międzysektorowe działania gospodarcze prowadzone na całym jednolitym rynku, związane z oceanami, morzami, wybrzeżami i wodami śródlądowymi, w tym w regionach wyspiarskich i najbardziej oddalonych oraz państwach śródlądowych Unii, obejmujące sektory wschodzące i nierynkowe towary i usługi oraz mające na celu zapewnienie środowiskowej, społecznej i gospodarczej zrównoważoności w długiej perspektywie, które to działania są spójne z celami zrównoważonego rozwoju, w szczególności z celem nr 14, oraz z przepisami Unii w zakresie środowiska.

⁽²⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/352 z dnia 15 lutego 2017 r. ustanawiające ramy w zakresie świadczenia usług portowych oraz wspólne zasady dotyczące przejrzystości finansowej portów (Dz.U. L 57 z 3.3.2017, s. 1).

⁽²⁸⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1967/2006 z dnia 21 grudnia 2006 r. w sprawie środków zarządzania zrównoważoną eksploatacją zasobów rybołówstwa Morza Śródziemnego, zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 2847/93 i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1626/94 (Dz.U. L 409 z 30.12.2006, s. 11).

Artykuł 3

Priorytety

EFMRA przyczynia się do realizacji WPRyb i unijnej polityki morskiej. Dąży do realizacji następujących priorytetów:

- 1) wspieranie zrównoważonego rybołówstwa oraz odbudowy i ochrony żywych zasobów wodnych;
- 2) wspieranie zrównoważonej działalności w zakresie akwakultury oraz przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury, przyczyniając się w ten sposób do bezpieczeństwa żywnościowego w Unii;
- 3) sprzyjanie zrównoważonej niebieskiej gospodarce na obszarach przybrzeżnych, wyspiarskich i śródlądowych oraz wspieranie rozwoju społeczności rybackich i sektora akwakultury;
- 4) wzmocnienie międzynarodowego zarządzania oceanami oraz przyczynienie się do zapewnienia bezpieczeństwa i czystości mórz i oceanów, ochrony na nich, a także zrównoważonego zarządzania nimi.

Wsparcie z EFMRA przyczynia się do realizacji celów Unii związanych ze środowiskiem oraz łagodzeniem zmian klimatu i przystosowaniem się do nich. Wkład ten jest monitorowany zgodnie z metodyką określoną w załączniku IV.

ROZDZIAŁ II

Ramy finansowe

Artykuł 4

Budżet

1. Pula środków finansowych na wdrażanie EFMRA na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. wynosi 6 108 000 000 EUR w cenach bieżących.
2. Część puli środków finansowych przeznaczona na EFMRA na podstawie tytułu II niniejszego rozporządzenia jest wykonywana w ramach zarządzania dzielonego zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/1060 oraz art. 63 rozporządzenia finansowego.
3. Część puli środków finansowych przeznaczona na EFMRA na podstawie tytułu III niniejszego rozporządzenia jest wykonywana albo bezpośrednio przez Komisję zgodnie z art. 62 ust. 1 lit. a) rozporządzenia finansowego, albo w ramach zarządzania pośredniego zgodnie z art. 62 ust. 1 lit. c) tego rozporządzenia.

Artykuł 5

Zasoby budżetowe objęte zarządzaniem dzielonym

1. Część puli środków finansowych objęta zarządzaniem dzielonym, jak określono w tytule II, wynosi 5 311 000 000 EUR w cenach bieżących, zgodnie z rocznym podziałem określonym w załączniku V.
2. W przypadku operacji wdrażanych w regionach najbardziej oddalonych każde odnośne państwo członkowskie przeznacza – w ramach unijnego wsparcia finansowego określonego w załączniku V – co najmniej:
 - a) 102 000 000 EUR dla Azorów i Madery;
 - b) 82 000 000 EUR dla Wysp Kanaryjskich;
 - c) 131 000 000 EUR dla Gwadelupy, Gujany Francuskiej, Martyniki, Majotty, Reunion oraz Saint-Martin.
3. Rekompensata, o której mowa w art. 24, nie może przekraczać 60 % każdej z alokacji, o których mowa w ust. 2 lit. a), b) i c) niniejszego artykułu, lub 70 % w okolicznościach uzasadnionych w poszczególnych planach działania dotyczących regionów najbardziej oddalonych.

4. Co najmniej 15 % unijnego wsparcia finansowego alokowanego danemu państwu członkowskiemu alokuje się w ramach programu przygotowanego i przekazanego zgodnie z art. 21 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2021/1060 na cele szczegółowe, o których mowa w art. 14 ust. 1 lit. d) niniejszego rozporządzenia. Państwa członkowskie, które nie mają dostępu do wód Unii, mogą stosować niższy procent w odniesieniu do zakresu zadań związanych z kontrolą oraz gromadzeniem danych.

5. Unijne wsparcie finansowe z EFMRA alokowane danemu państwu członkowskiemu w ramach całkowitej kwoty wsparcia, o którym mowa w art. 17–21, nie może przekroczyć wyższego z następujących progów:

a) 6 000 000 EUR; lub

b) 15 % unijnego wsparcia finansowego alokowanego danemu państwu członkowskiemu.

6. Zgodnie z art. 36 i 37 rozporządzenia (UE) 2021/1060 w ramach EFMRA można z inicjatywy państwa członkowskiego przydzielać wsparcie na pomoc techniczną na rzecz skutecznej administracji i stosowania tego funduszu.

Artykuł 6

Podział zasobów finansowych w ramach zarządzania dzielonego

Zasoby dostępne na zobowiązania państw członkowskich, o których mowa w art. 6 ust. 1, na lata 2021–2027, określono w załączniku V.

Artykuł 7

Zasoby budżetowe objęte zarządzaniem bezpośrednim i pośrednim

1. Część puli środków finansowych podlegająca zarządzaniu bezpośredniemu i pośredniemu, jak określono w tytule III, wynosi 797 000 000 EUR w cenach bieżących.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, może być wykorzystana na pomoc techniczną i administracyjną związaną z wykonywaniem EFMRA, np. na działania przygotowawcze, monitorowanie, kontrolę, audyt i ewaluację, w tym na instytucjonalne systemy informatyczne.

W szczególności, z inicjatywy Komisji oraz z zastrzeżeniem pułapu wynoszącego 1,5 % puli środków finansowych, o której mowa w art. 4 ust. 1, w ramach EFMRA można przydzielać wsparcie na:

a) pomoc techniczną na wdrażanie niniejszego rozporządzenia, zgodnie z art. 35 rozporządzenia (UE) 2021/1060;

b) przygotowanie, monitorowanie i ocenę umów o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów i uczestnictwo Unii w regionalnych organizacjach ds. zarządzania rybołówstwem;

c) ustanowienie ogólnoeuropejskiej sieci lokalnych grup działania.

3. W ramach EFMRA przydziela się wsparcie na koszty działań informacyjno-komunikacyjnych związanych z wdrażaniem niniejszego rozporządzenia.

ROZDZIAŁ III

Programowanie

Artykuł 8

Programowanie wsparcia objętego zarządzaniem dzielonym

1. Zgodnie z art. 21 rozporządzenia (UE) 2021/1060 każde państwo członkowskie przygotowuje jeden program realizacji priorytetów określonych w art. 3 niniejszego rozporządzenia (zwany dalej „programem”).

Przygotowując program, państwa członkowskie, w stosownych przypadkach, dążą do uwzględnienia wyzwań regionalnych lub lokalnych i mogą wskazać instytucje pośredniczące zgodnie z art. 71 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

2. Wsparcie na podstawie tytułu II niniejszego rozporządzenia w ramach realizacji celów polityki określonych w art. 5 rozporządzenia (UE) 2021/1060 jest usystematyzowane według priorytetów i celów szczegółowych określonych w załączniku II do niniejszego rozporządzenia.

3. Oprócz elementów, o których mowa w art. 22 rozporządzenia (UE) 2021/1060, program musi zawierać:

- a) analizę sytuacji pod względem mocnych i słabych stron oraz możliwości i zagrożeń, a także określenie potrzeb, jakie należy zaspokoić na odpowiednim obszarze geograficznym, w tym, w stosownych przypadkach, w basenach morskich mających znaczenie dla programu;
- b) w stosownych przypadkach – plan działania dotyczący regionów najbardziej oddalonych, o którym mowa w art. 35.

4. Przy przeprowadzaniu analizy mocnych i słabych stron, możliwości i zagrożeń, o której mowa w ust. 3 lit. a) niniejszego artykułu, państwa członkowskie uwzględniają szczególne potrzeby łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego zgodnie z załącznikiem V do rozporządzenia (UE) 2021/1060.

W odniesieniu do celów szczegółowych, które przyczyniają się do rozwoju zrównoważonego łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego, państwa członkowskie opisują rodzaje działań branych w tym celu pod uwagę, jak określono w art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i) rozporządzenia (UE) 2021/1060 i w załączniku V do tego rozporządzenia.

Instytucja zarządzająca stara się uwzględnić specyfikę operatorów zajmujących się łodziowym rybołówstwem przybrzeżnym w odniesieniu do ewentualnych środków upraszczających, takich jak uproszczone formularze wniosków.

5. Komisja ocenia program zgodnie z art. 23 rozporządzenia (UE) 2021/1060. W ocenie tej Komisja uwzględnia w szczególności:

- a) maksymalizację wkładu programu w priorytety określone w art. 3, i w cele w zakresie odporności, transformacji ekologicznej i transformacji cyfrowej, w tym poprzez szeroki zakres innowacyjnych rozwiązań;
- b) wkład programu w rozwój zrównoważonego łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego;
- c) wkład programu w zrównoważoność środowiskową, gospodarczą i społeczną;
- d) równowagę między zdolnością połowową flot a dostępnymi uprawnieniami do połowów, będącą co roku przedmiotem sprawozdania państw członkowskich zgodnie z art. 22 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013;
- e) w stosownych przypadkach wieloletnie plany zarządzania przyjęte na mocy art. 9 i 10 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, plany zarządzania przyjęte na mocy art. 19 rozporządzenia Rady (WE) nr 1967/2006 oraz zalecenia przyjęte przez regionalne organizacje ds. zarządzania rybołówstwem, które są wiążące dla Unii;
- f) wdrażanie obowiązku wyładunku, o którym mowa w art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013;
- g) najnowsze dane dotyczące wyników społeczno-gospodarczych zrównoważonej niebieskiej gospodarki, w szczególności w sektorze rybołówstwa i akwakultury;
- h) w stosownych przypadkach regionalne analizy dotyczące basenu morskiego opracowane przez Komisję wskazujące wspólne mocne i słabe strony danego basenu morskiego z punktu widzenia realizacji celów WPRyb określonych w art. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013;

- i) wkład programu w ochronę i odbudowę ekosystemów morskich, przy czym wsparcie związane z obszarami Natura 2000 jest zgodne z priorytetowymi ramami działań ustanowionymi na podstawie art. 8 ust. 4 dyrektywy 92/43/EWG;
- j) wkład programu w ograniczenie ilości odpadów morskich zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/904 ⁽²⁹⁾;
- k) wkład programu w łagodzenie zmian klimatu i przystosowanie się do nich.

Artykuł 9

Programowanie wsparcia objętego zarządzaniem bezpośrednim i pośrednim

Aby wdrożyć tytuł III, Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające programy prac. W stosownych przypadkach programy prac określają całkowitą kwotę zarezerwowaną na działania łączone, o których mowa w art. 56. Z wyjątkiem pomocy technicznej te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 63 ust. 2.

TYTUŁ II

WSPARCIE OBJĘTE ZARZĄDZANIEM DZIELONYM

ROZDZIAŁ I

Ogólne zasady przyznawania wsparcia

Artykuł 10

Pomoc państwa

1. Bez uszczerbku dla ust. 2 niniejszego artykułu do pomocy przyznawanej przez państwa członkowskie przedsiębiorstwom z sektora rybołówstwa i akwakultury zastosowanie mają art. 107, 108 i 109 TFUE.
2. Art. 107, 108 i 109 TFUE nie mają jednak zastosowania do płatności dokonywanych przez państwa członkowskie na podstawie niniejszego rozporządzenia i objętych zakresem stosowania art. 42 TFUE.
3. Przepisy krajowe ustanawiające finansowanie ze środków publicznych w szerszym zakresie, niż wynika to z przepisów niniejszego rozporządzenia dotyczących płatności, o których mowa w ust. 2, podlegają w całości ust. 1.
4. W odniesieniu do produktów rybołówstwa i akwakultury wymienionych w załączniku I do TFUE, do których stosuje się jego art. 107, 108 i 109, Komisja może zgodnie z art. 108 TFUE zezwolić na udzielanie pomocy operacyjnej w regionach najbardziej oddalonych, o których mowa w art. 349 TFUE, w odniesieniu do sektorów produkcji i przetwarzania wspomnianych produktów rybołówstwa i akwakultury, a także obrotu nimi, w celu zaradzenia konkretnym ograniczeniom w tych regionach, wynikającym z ich izolacji, wyspiarskiego charakteru lub oddalonego położenia.

Artykuł 11

Dopuszczalność wniosków

1. Wniosek o wsparcie złożony przez operatora uznaje się za niedopuszczalny przez określony okres ustalony zgodnie z ust. 4 niniejszego artykułu, jeżeli właściwy organ stwierdził, że ten operator:

⁽²⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/904 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie zmniejszenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko (Dz.U. L 155 z 12.6.2019, s. 1).

- a) dopuścił się poważnego naruszenia określonego w art. 42 rozporządzenia Rady (WE) nr 1005/2008 ⁽³⁰⁾ lub w art. 90 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009 lub w innych aktach prawnych przyjętych przez Parlament Europejski i Radę w ramach WPRyb;
- b) był zaangażowany w działalność statku rybackiego wpisanego do unijnego wykazu statków NNN zgodnie z art. 40 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1005/2008, zarządzał takim statkiem lub był jego właścicielem lub był zaangażowany w działalność statku pływającego pod banderą jednego z państw uznanych za niewspółpracujące państwa trzecie zgodnie z art. 33 tego rozporządzenia, zarządzał takim statkiem lub był jego właścicielem; lub
- c) popełnił którekolwiek z przestępstw przeciwko środowisku określonych w art. 3 i 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/99/WE ⁽³¹⁾, w przypadku gdy wniosek o wsparcie jest składany na podstawie art. 27 niniejszego rozporządzenia

2. Jeżeli w okresie od złożenia wniosku o wsparcie do momentu upływu pięciu lat od ostatniej płatności wystąpi którakolwiek z sytuacji, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, wsparcie wypłacone z EFMRA związane z tym wnioskiem podlega odzyskaniu od operatora, zgodnie z art. 44 niniejszego rozporządzenia oraz art. 103 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

3. Bez uszczerbku dla bardziej rygorystycznych przepisów krajowych uzgodnionych w umowie partnerstwa zawartej z odnośnym państwem członkowskim, wniosek o wsparcie złożony przez operatora uznaje się za niedopuszczalny przez określony okres ustalony na podstawie ust. 4 niniejszego artykułu, jeżeli właściwy organ stwierdził w drodze ostatecznej decyzji, że operator ten jest winny nadużycia w rozumieniu art. 3 dyrektywy (UE) 2017/1371 w kontekście EFMR lub EFMRA.

4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 62 aktów delegowanych uzupełniających niniejsze rozporządzenie, dotyczących:

- a) określenia progu determinującego niedopuszczalność oraz okresu niedopuszczalności, o którym mowa w ust. 1 i 3 niniejszego artykułu; okres ten musi być proporcjonalny do charakteru, wagi, czasu trwania i powtarzalności poważnych naruszeń, popełnionych przestępstw lub nadużyć i musi wynosić co najmniej rok;
- b) zgodnie z art. 44 niniejszego rozporządzenia oraz art. 103 rozporządzenia (UE) 2021/1060 – zasad odzyskiwania wsparcia przyznanego na podstawie ust. 2 niniejszego artykułu, które są proporcjonalne do charakteru, wagi, czasu trwania i powtarzalności popełnionych poważnych naruszeń lub przestępstw;
- c) odpowiednich dat rozpoczęcia lub zakończenia okresów, o których mowa w ust. 1 i 3, oraz warunków skrócenia okresu niedopuszczalności.

5. Państwa członkowskie mogą stosować, zgodnie z przepisami krajowymi, okres niedopuszczalności dłuższy od okresu ustalonego na podstawie ust. 4. Państwa członkowskie mogą stosować okres niedopuszczalności również wobec wniosków o wsparcie złożonych przez operatorów zaangażowanych w rybołówstwo śródlądowe, którzy dopuścili się poważnego naruszenia w rozumieniu przepisów krajowych.

6. Państwa członkowskie zobowiązują operatorów, którzy składają wniosek o wsparcie w ramach EFMRA, by przedstawili instytucji zarządzającej podpisane oświadczenie potwierdzające, że nie dotyczy ich żadna z sytuacji wymienionych w ust. 1 i 3 niniejszego artykułu. Przed zatwierdzeniem wniosku państwa członkowskie weryfikują prawdziwość tego oświadczenia w oparciu o informacje dostępne w krajowych rejestrach naruszeń przepisów, o których mowa w art. 93 rozporządzenia nr (WE) 1224/2009, lub w oparciu o wszelkie inne dostępne dane.

Na potrzeby weryfikacji, o której mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, państwo członkowskie przedstawia, na wniosek innego państwa członkowskiego, informacje zawarte w swoim krajowym rejestrze naruszeń przepisów, o którym mowa w art. 93 rozporządzenia nr (WE) 1224/2009.

⁽³⁰⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1005/2008 z dnia 29 września 2008 r. ustanawiające wspólnotowy system zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania, zmieniające rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1936/2001 i (WE) nr 601/2004 oraz uchylające rozporządzenia (WE) nr 1093/94 i (WE) nr 1447/1999 (Dz.U. L 286 z 29.10.2008, s. 1).

⁽³¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/99/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne (Dz.U. L 328 z 6.12.2008, s. 28).

Artykuł 12

Kwalifikowalność do wsparcia z EFMRA objętego zarządzaniem dzielonym

1. Bez uszczerbku dla zasad kwalifikowalności wydatków określonych w rozporządzeniu (UE) 2021/1060 państwa członkowskie mogą przewidzieć wsparcie na mocy niniejszego tytułu w odniesieniu do operacji, które:

- a) wchodzi w zakres priorytetów i celów szczegółowych określonych w art. 8 ust. 2;
- b) nie są niekwalifikowalne na podstawie art. 13; oraz
- c) są zgodne z mającym zastosowanie prawem Unii.

2. W ramach EFMRA można przydzielać wsparcie na inwestycje na statkach niezbędne do spełnienia wymogów nałożonych przez państwo członkowskie w celu wprowadzenia w życie fakultatywnych przepisów dyrektywy (UE) 2017/159.

Artykuł 13

Operacje lub wydatki niekwalifikowalne

Do wsparcia z EFMRA nie kwalifikują się następujące operacje lub wydatki:

- a) operacje, które zwiększają zdolność połowową statku rybackiego, chyba że art. 19 stanowi inaczej;
- b) nabycie sprzętu, który zwiększa możliwości statku rybackiego w zakresie lokalizacji ryb;
- c) budowa, nabycie lub przywóz statków rybackich, chyba że art. 17 stanowi inaczej;
- d) transfer statków rybackich do państw trzecich lub zmiana bandery statków rybackich na banderę państwa trzeciego, w tym poprzez zakładanie spółek *joint venture* z partnerami z państw trzecich;
- e) tymczasowe lub trwałe zaprzestanie działalności połowowej, chyba że art. 20 i 21 stanowią inaczej;
- f) zwiad rybacki;
- g) przeniesienie własności przedsiębiorstwa;
- h) bezpośrednie zarybianie, chyba że zostało ono wyraźnie przewidziane w unijnym akcie prawnym jako środek ponownego wprowadzenia lub inne środki ochrony lub polega na zarybianiu eksperymentalnym;
- i) budowa nowych portów lub nowych miejsc sprzedaży aukcyjnej z wyjątkiem nowych miejsc wyładunku;
- j) mechanizmy interwencji na rynku, których celem jest czasowe lub trwałe wycofanie produktów rybołówstwa lub akwakultury z obrotu, aby zmniejszyć podaż w celu zapobieżenia spadkowi lub spowodowania wzrostu cen, chyba że art. 26 ust. 2 stanowi inaczej;
- k) inwestycje na statkach rybackich niezbędne do zapewnienia zgodności z wymogami przewidzianymi w prawie Unii obowiązującym w momencie składania wniosku o wsparcie, w tym z wymogami związanymi z obowiązkami Unii w kontekście regionalnych organizacji ds. zarządzania rybołówstwem, chyba że art. 22 stanowi inaczej;
- l) inwestycje na statkach rybackich, które prowadziły działalność połowową na morzu przez mniej niż 60 dni w ciągu dwóch lat kalendarzowych poprzedzających rok złożenia wniosku o wsparcie;
- m) wymiana lub modernizacja silnika głównego lub dodatkowego na statku rybackim, chyba że art. 18 stanowi inaczej.

ROZDZIAŁ II

Priorytet 1: Wspieranie zrównoważonego rybołówstwa oraz odbudowy i ochrony żywych zasobów wodnych

Sekcja 1

Zakres wsparcia

Artykuł 14

Cele szczegółowe

1. Wsparcie na mocy niniejszego rozdziału obejmuje interwencje, które przyczyniają się do realizacji celów WPRyb określonych w art. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, za pośrednictwem jednego lub większej liczby następujących celów szczegółowych:
 - a) wzmocnienie działalności połowowej zrównoważonej pod względem gospodarczym, społecznym i środowiskowym;
 - b) zwiększenie efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji CO₂ poprzez wymianę lub modernizację silników statków rybackich;
 - c) propagowanie dostosowania zdolności połowowej do uprawnień do połowów w przypadkach trwałego zaprzestania działalności połowowej i przyczynianie się do zapewniania odpowiedniego poziomu życia w przypadkach tymczasowego zaprzestania działalności połowowej;
 - d) wspieranie skutecznej kontroli i egzekwowania w zakresie rybołówstwa, w tym zwalczania połowów NNN, a także wiarygodnych danych na potrzeby podejmowania decyzji w oparciu o wiedzę;
 - e) propagowanie równych warunków funkcjonowania dla produktów rybołówstwa i akwakultury z regionów najbardziej oddalonych; oraz
 - f) przyczynianie się do ochrony i odbudowy wodnej różnorodności biologicznej i ekosystemów wodnych.
2. Wsparcie udzielane na podstawie niniejszego rozdziału może być przyznawane na rzecz rybołówstwa śródlądowego na warunkach określonych w art. 16.

Sekcja 2

Warunki szczególne

Artykuł 15

Transfer lub zmiana bandery statków rybackich

W przypadku gdy w odniesieniu do danego unijnego statku rybackiego przydzielono wsparcie na mocy niniejszego rozdziału, statek ten nie może być przedmiotem transferu ani zmiany bandery poza granice Unii przez co najmniej pięć lat po dokonaniu ostatniej płatności na rzecz operacji objętej wsparciem.

Artykuł 16

Rybołówstwo śródlądowe

1. Przepisy określone w art. 17 ust. 6 lit. a), art. 18 ust. 2 lit. a), art. 19 ust. 2 lit. a) i d), art. 20, art. 21 ust. 2 lit. a)–d), a także odniesienie do rozporządzenia (WE) nr 1224/2009 w art. 19 ust. 3 lit. d) niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania do śródlądowych statków rybackich.
2. W przypadku śródlądowych statków rybackich odniesienia do daty rejestracji w unijnym rejestrze floty rybackiej w art. 17 ust. 6 lit. d) i e), art. 18 ust. 2 lit. b) i art. 19 ust. 2 lit. c) zastępuje się odniesieniami do daty rozpoczęcia eksploatacji, zgodnie z prawem krajowym.

Artykuł 17

Pierwsze nabycie statku rybackiego

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 13 lit. c) w ramach EFMRA można przydzielać wsparcie na pierwsze nabycie statku rybackiego lub nabycie jego częściowej własności.

Wsparcie, o którym mowa w akapicie pierwszym, przyczynia się do realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 14 ust. 1 lit. a).

2. Wsparcie na mocy niniejszego artykułu może zostać przyznane wyłącznie osobie fizycznej, która:

- a) w dniu złożenia wniosku o wsparcie ma nie więcej niż 40 lat; oraz
- b) pracowała jako rybak przez co najmniej pięć lat lub zdobyła odpowiednie kwalifikacje.

3. Wsparcie na mocy ust. 1 może zostać również przyznane osobom prawnym będącym w całości własnością jednej lub większej liczby osób fizycznych, z których każda spełnia warunki określone w ust. 2.

4. Wsparcie na mocy niniejszego artykułu może zostać przyznane na wspólne pierwsze nabycie statku rybackiego przez kilka osób fizycznych, z których każda spełnia warunki określone w ust. 2.

5. Wsparcie na mocy niniejszego artykułu może zostać również przyznane na nabycie częściowej własności statku rybackiego przez osobę fizyczną, która spełnia warunki określone w ust. 2 i którą uznaje się za posiadającą prawa kontrolne w odniesieniu do tego statku jako właściciel co najmniej 33 % statku lub 33 % udziałów w statku, lub przez podmiot prawny, który spełnia warunki określone w ust. 3 i który uznaje się za posiadający prawa kontrolne w odniesieniu do tego statku jako właściciel co najmniej 33 % statku lub 33 % udziałów w statku.

6. Wsparcie na mocy niniejszego artykułu może zostać przyznane wyłącznie w odniesieniu do statku rybackiego:

- a) który należy do segmentu floty, w stosunku do którego najnowsze sprawozdanie dotyczące zdolności połowowej, o którym mowa w art. 22 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, wykazało równowagę z uprawnieniami do połowów dostępnymi dla tego segmentu;
- b) który jest wyposażony w sprzęt do prowadzenia działalności połowowej;
- c) którego długość całkowita wynosi nie więcej niż 24 metry;
- d) który był zarejestrowany w unijnym rejestrze floty przez co najmniej trzy lata kalendarzowe poprzedzające rok złożenia wniosku o wsparcie w przypadku statku łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego, oraz przez co najmniej pięć lat kalendarzowych w przypadku innego rodzaju statku; oraz
- e) który był zarejestrowany w unijnym rejestrze floty przez maksymalnie 30 lat kalendarzowych poprzedzających rok złożenia wniosku o wsparcie.

7. Pierwszego nabycia statku rybackiego wspieranego na mocy niniejszego artykułu nie uznaje się za przeniesienie własności przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 13 lit. g).

Artykuł 18

Wymiana lub modernizacja silnika głównego lub dodatkowego

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 13 lit. m) w ramach EFMRA można przydzielać wsparcie na wymianę lub modernizację głównego lub dodatkowego silnika statku rybackiego o długości całkowitej do 24 metrów.

Wsparcie, o którym mowa w akapicie pierwszym, przyczynia się do realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 14 ust. 1 lit. b).

2. Wsparcie na mocy niniejszego artykułu może zostać przyznane wyłącznie w przypadku spełnienia następujących warunków:

- a) statek należy do segmentu floty, w stosunku do którego najnowsze sprawozdanie dotyczące zdolności połowowej, o którym mowa w art. 22 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, wykazało równowagę z uprawnieniami do połowów dostępnymi dla tego segmentu;

- b) statek był zarejestrowany w unijnym rejestrze floty przez co najmniej pięć lat kalendarzowych poprzedzających rok złożenia wniosku o wsparcie;
- c) w przypadku statków łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego – nowy lub zmodernizowany silnik ma moc (w kW) nie większą niż moc obecnego silnika; oraz
- d) w przypadku innych statków o długości całkowitej do 24 metrów – nowy lub zmodernizowany silnik ma moc (w kW) nie większą niż moc obecnego silnika i emituje co najmniej 20 % mniej CO₂ w porównaniu z obecnym silnikiem.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie wymienione lub zmodernizowane silniki podlegały fizycznej weryfikacji.

4. Nie zastępuje się zdolności połowowej wycofanej w wyniku wymiany lub modernizacji silnika głównego lub dodatkowego.

5. Redukcję emisji CO₂ wymaganą na mocy ust. 2 lit. d) uznaje się za spełnioną w każdej z następujących sytuacji:

- a) w przypadku gdy odpowiednie informacje poświadczone przez producenta danego silnika w ramach homologacji typu lub świadectwa produktu wskazują, że nowy silnik emituje 20 % mniej CO₂ niż silnik wymieniany; lub
- b) w przypadku gdy odpowiednie informacje poświadczone przez producenta danego silnika w ramach homologacji typu lub świadectwa produktu wskazują, że nowy silnik zużywa 20 % mniej paliwa niż silnik wymieniany.

W przypadku gdy odpowiednie informacje poświadczone przez producenta danego silnika jako część homologacji typu lub świadectwa produktu dla jednego lub obu silników nie pozwalają na porównanie emisji CO₂ lub zużycia paliwa, zmniejszenie emisji CO₂ wymagane na mocy ust. 2 lit. d) uznaje się za spełnione w każdej z następujących sytuacji:

- a) nowy silnik wykorzystuje technologię energooszczędną, a różnica wieku między nowym silnikiem a silnikiem wymienianym wynosi co najmniej siedem lat;
- b) nowy silnik wykorzystuje rodzaj paliwa lub układ napędowy, który uznaje się za emitujący mniej CO₂ niż silnik wymieniany;
- c) państwo członkowskie ocenia, że nowy silnik emituje 20 % mniej CO₂ lub zużywa 20 % mniej paliwa w ramach zwykłego nakładu połowowego danego statku niż silnik wymieniany.

Komisja przyjmuje akty wykonawcze w celu określenia technologii energooszczędnych, o których mowa w akapicie drugim lit. a) niniejszego ustępu, i w celu doprecyzowania elementów metodyki na potrzeby wdrożenia lit. c) tego akapitu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 65 ust. 2.

Artykuł 19

Zwiększenie pojemności brutto statku rybackiego w celu poprawy bezpieczeństwa, warunków pracy lub efektywności energetycznej

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 13 lit. a) w ramach EFMRA można przydzielać wsparcie na operacje zwiększające pojemność brutto statku rybackiego w celu poprawy bezpieczeństwa, warunków pracy lub efektywności energetycznej.

Wsparcie, o którym mowa w akapicie pierwszym, przyczynia się do realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 14 ust. 1 lit. a).

2. Wsparcie na mocy niniejszego artykułu może zostać przyznane wyłącznie w przypadku spełnienia następujących warunków:

- a) statek rybacki należy do segmentu floty, w stosunku do którego najnowsze sprawozdanie dotyczące zdolności połowowej, o którym mowa w art. 22 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, wykazało równowagę zdolności połowowej tego segmentu z uprawnieniami do połowów dostępnymi dla tego segmentu;
- b) długość całkowita statku rybackiego wynosi nie więcej niż 24 metry;

- c) statek rybacki był zarejestrowany w unijnym rejestrze floty przez co najmniej 10 lat kalendarzowych poprzedzających rok złożenia wniosku o wsparcie; oraz
- d) wprowadzenie do floty rybackiej nowej zdolności połowowej wygenerowanej w wyniku operacji jest kompensowane uprzednim wycofaniem co najmniej takiej samej zdolności połowowej bez pomocy publicznej z tego samego segmentu floty lub z segmentu floty, w stosunku do którego najnowsze sprawozdanie dotyczące zdolności połowowej, o którym mowa w art. 22 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, wykazało brak równowagi zdolności połowowej z uprawnieniami do połowów dostępnymi dla tego segmentu.
3. Na użytek ust. 1 kwalifikowalne są wyłącznie następujące operacje:
- a) zwiększenie pojemności brutto niezbędne do późniejszej instalacji lub renowacji obiektów zakwaterowania przeznaczonych wyłącznie do użytku przez załogę, w tym urządzeń sanitarnych, wspólnych pomieszczeń, pomieszczeń kuchennych i struktur tworzących pokład ochronny;
- b) zwiększenie pojemności brutto niezbędne do późniejszego ulepszenia lub zainstalowania pokładowych systemów przeciwpożarowych, systemów bezpieczeństwa i alarmu lub systemów redukcji hałasu;
- c) zwiększenie pojemności brutto niezbędne do późniejszej instalacji systemów mostka zintegrowanego w celu poprawy nawigacji lub sterowania silnikami;
- d) zwiększenie pojemności brutto niezbędne do późniejszej instalacji lub renowacji silnika lub układu napędowego wykazującego lepszą efektywność energetyczną lub niższą emisję CO₂ w porównaniu z poprzednią sytuacją, którego moc nie przekracza uprzednio certyfikowanej mocy silnika na podstawie art. 40 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009 i którego maksymalna moc wyjściowa jest dla danego silnika lub modelu układu napędowego poświadczona przez producenta;
- e) wymiana lub renowacja dziobu gruszkowego, pod warunkiem że poprawi to ogólną efektywność energetyczną statku rybackiego.
4. W ramach danych przekazywanych na podstawie art. 46 ust. 3 państwa członkowskie przekazują Komisji charakterystykę operacji wspieranych na mocy niniejszego artykułu, w tym wielkość zwiększonej zdolności połowowej i cel tego zwiększenia.
5. Wsparcie na mocy niniejszego artykułu nie obejmuje operacji związanych z inwestycjami mającymi na celu poprawę bezpieczeństwa, warunków pracy lub efektywności energetycznej, w przypadku gdy takie operacje nie zwiększają zdolności połowowej danego statku. Operacje te mogą otrzymać wsparcie zgodnie z art. 12.

Artykuł 20

Trwałe zaprzestanie działalności połowowej

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 13 lit. e) w ramach EFMRA można przydzielać wsparcie na rekompensatę za trwałe zaprzestanie działalności połowowej.

Wsparcie, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, przyczynia się do realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 14 ust. 1 lit. c).

2. Wsparcie na mocy niniejszego artykułu może zostać przyznane wyłącznie w przypadku spełnienia następujących warunków:
- a) zaprzestanie działalności stanowi jedno z narzędzi w planie działania, o którym mowa w art. 22 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013;
- b) zaprzestanie działalności polega na zezłomowaniu statku rybackiego lub jego wycofaniu z eksploatacji i dostosowaniu do działań niestanowiących rybołówstwa komercyjnego, zgodnie z celami WPRyb i planów wieloletnich, o których mowa w rozporządzeniu (UE) nr 1380/2013;
- c) statek rybacki jest zarejestrowany jako aktywny oraz przez co najmniej 90 dni rocznie w ciągu ostatnich dwóch lat kalendarzowych poprzedzających datę złożenia wniosku o wsparcie prowadził działalność połowową na morzu;
- d) równoważna zdolność połowowa została nieodwołalnie usunięta z unijnego rejestru floty rybackiej, a licencje połowowe i upoważnienia do połowów zostały nieodwołalnie cofnięte, zgodnie z art. 22 ust. 5 i 6 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013; oraz
- e) w ciągu pięciu lat od otrzymania wsparcia beneficjent nie może zarejestrować żadnego statku rybackiego.

3. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1, może zostać przyznane wyłącznie:
 - a) właścicielom unijnych statków rybackich, których dotyczy trwałe zaprzestanie; oraz
 - b) rybakom, którzy przez co najmniej 90 dni rocznie w ciągu ostatnich dwóch lat kalendarzowych poprzedzających datę złożenia wniosku o wsparcie pracowali na morzu na pokładzie unijnego statku rybackiego, którego dotyczy trwałe zaprzestanie.

Rybacy, o których mowa w akapicie pierwszym lit. b), zaprzestają wszelkiej działalności połowowej na pięć lat od otrzymania wsparcia. W przypadku gdy rybak powróci do działalności połowowej w tym okresie, nienależnie wypłacone kwoty w ramach tej operacji podlegają odzyskaniu przez odnośne państwo członkowskie proporcjonalnie do okresu, w którym warunek określony w pierwszym zdaniu niniejszego akapitu nie był spełniany.

Artykuł 21

Tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 13 lit. e) w ramach EFMRA można przydzielać wsparcie na rekompensatę za tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej.

Wsparcie, o którym mowa w akapicie pierwszym, przyczynia się do realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 14 ust. 1 lit. c).

2. Wsparcie na mocy niniejszego artykułu może zostać przyznane wyłącznie w przypadku:
 - a) wprowadzenia środków ochrony, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. a), b), c), i) oraz j) rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, lub równoważnych środków ochrony przyjętych przez regionalne organizacje ds. zarządzania rybołówstwem, jeżeli środki te mają zastosowanie do Unii;
 - b) wprowadzenia przez Komisję środków w przypadku poważnego zagrożenia dla żywych zasobów morza, jak określono w art. 12 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013;
 - c) wprowadzenia przez państwa członkowskie środków nadzwyczajnych na podstawie art. 13 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013;
 - d) wstrzymania – spowodowanego siłą wyższą – stosowania umowy o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów lub protokołu do takiej umowy; lub
 - e) klęsk żywiołowych, incydentów środowiskowych lub kryzysów zdrowotnych, oficjalnie uznanych przez właściwe organy odpowiedniego państwa członkowskiego.
3. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1, może zostać przyznane wyłącznie wtedy, gdy działalność połowowa danego statku lub rybaka została wstrzymana na co najmniej 30 dni w danym roku kalendarzowym.
4. Wsparcie, o którym mowa w ust. 2 lit. a), może zostać przyznane wyłącznie w przypadku, gdy w oparciu o opinie naukowe zmniejszenie nakładu połowowego jest konieczne do osiągnięcia celów, o których mowa w art. 2 ust. 2 i w art. 2 ust. 5 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1380/2013.
5. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1, może zostać przyznane wyłącznie:
 - a) właścicielom lub operatorom unijnych statków rybackich, które są zarejestrowane jako aktywne oraz przez co najmniej 120 dni w ciągu ostatnich dwóch lat kalendarzowych poprzedzających rok złożenia wniosku o wsparcie prowadziły działalność połowową na morzu;
 - b) rybakom, którzy przez co najmniej 120 dni w ciągu ostatnich dwóch lat kalendarzowych poprzedzających datę złożenia wniosku o wsparcie pracowali na morzu na pokładzie unijnego statku rybackiego, którego dotyczy tymczasowe zaprzestanie; lub
 - c) rybakom łowiącym z brzegu, którzy przez co najmniej 120 dni w ciągu ostatnich dwóch lat kalendarzowych poprzedzających rok złożenia wniosku o wsparcie prowadzili działalność połowową.

Odniesienia do liczby dni na morzu w niniejszym ustępie nie stosuje się do połowów węgorza.

6. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1, może zostać przyznane na okres maksymalnie 12 miesięcy na statek lub na rybaka w okresie programowania.

7. W okresie tymczasowego zaprzestania działalności cała działalność połowowa prowadzona przez dane statki lub dany rybaków zostaje faktycznie zawieszona. Dane państwo członkowskie upewnia się, że dany statek lub rybak zaprzestają wszelkiej działalności połowowej w okresie tymczasowego zaprzestania działalności oraz że zapobieżono nadmiernej rekompensacie wynikającej z wykorzystywania statku do innych celów.

Artykuł 22

Kontrola i egzekwowanie

1. W ramach EFMRA można przydzielać wsparcie na rozwój i wdrażanie unijnego systemu kontroli rybołówstwa, o którym mowa w art. 36 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, określonego szczegółowo w rozporządzeniach (WE) nr 1224/2009 i (WE) nr 1005/2008.

Wsparcie, o którym mowa w akapicie pierwszym, przyczynia się do realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 14 ust. 1 lit. d).

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 13 lit. k) wsparcie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, może obejmować:

- a) zakup i instalację na statkach niezbędnych elementów obowiązkowych systemów śledzenia statków i elektronicznego raportowania, stosowanych na potrzeby kontroli, oraz zarządzanie tymi elementami;
- b) zakup i instalację na statkach niezbędnych elementów obowiązkowych elektronicznych systemów zdalnego monitorowania, stosowanych do kontroli wypełnienia obowiązku wyładunku, o którym mowa w art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, oraz zarządzanie tymi elementami;
- c) zakup i instalację na statkach urządzeń do obowiązkowego pomiaru ciągłego i obowiązkowej rejestracji mocy napędowej silnika oraz zarządzanie tymi urządzeniami.

3. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, może również przyczyniać się do sprawowania nadzoru morskiego, o którym mowa w art. 33, oraz do współpracy w zakresie funkcji straży przybrzeżnej, o której mowa w art. 34.

Artykuł 23

Gromadzenie, wykorzystywanie i przetwarzanie danych w sektorze rybołówstwa oraz programy badawcze i innowacyjne

1. W ramach EFMRA można przydzielać wsparcie na gromadzenie, wykorzystywanie i przetwarzanie danych biologicznych, środowiskowych, technicznych i społeczno-gospodarczych w sektorze rybołówstwa oraz na zarządzanie tymi danymi, o czym mowa w art. 25 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 i co określono szczegółowo w rozporządzeniu (UE) 2017/1004, na podstawie krajowych planów prac, o których mowa w art. 6 rozporządzenia (UE) 2017/1004. W ramach EFMRA można również przydzielać wsparcie na programy badawcze i innowacyjne dotyczące rybołówstwa i akwakultury, o których mowa w art. 27 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013.

2. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, przyczynia się do realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 14 ust. 1 lit. d).

Artykuł 24

Propagowanie równych warunków funkcjonowania dla produktów rybołówstwa i akwakultury z regionów najbardziej oddalonych

1. W ramach EFMRA można przydzielać wsparcie na rekompensatę za koszty dodatkowe poniesione przez operatorów, którzy zajmują się połowami, chowem i hodowlą, przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu określonych produktów rybołówstwa i akwakultury z regionów najbardziej oddalonych.

2. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, przyczynia się do realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 14 ust. 1 lit. e).

3. Wsparcie na mocy niniejszego artykułu może zostać przyznane wyłącznie na warunkach określonych w art. 36.

*Artykuł 25***Ochrona i odbudowa wodnej różnorodności biologicznej i ekosystemów wodnych**

1. W ramach EFMRA można przydzielać wsparcie na działania przyczyniające się do ochrony i odbudowy wodnej różnorodności biologicznej i ekosystemów wodnych, w tym w wodach śródlądowych.

Wsparcie, o którym mowa w akapicie pierwszym, przyczynia się do realizacji celu szczegółowego, o którym mowa w art. 14 ust. 1 lit. f).

2. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1, może obejmować między innymi:

- a) rekompensaty dla rybaków za bierne wylawianie z morza utraconych narzędzi połowowych i odpadów morskich;
- b) inwestycje w portach lub innej infrastrukturze w celu zapewnienia odpowiednich urządzeń do odbioru utraconych narzędzi połowowych i odpadów morskich wyłowionych z morza;
- c) działania zmierzające do osiągnięcia lub utrzymania dobrego stanu środowiska w środowisku morskim, zgodnie z art. 1 ust. 1 dyrektywy 2008/56/WE;
- d) wdrażanie środków ochrony przestrzennej ustanowionych na podstawie art. 13 ust. 4 dyrektywy 2008/56/WE;
- e) zarządzanie obszarami Natura 2000 oraz ich odbudowę, nadzorowanie i monitorowanie, z uwzględnieniem priorytetowych ram działań ustanowionych na podstawie art. 8 dyrektywy 92/43/EWG;
- f) ochronę gatunków na mocy dyrektyw 92/43/EWG i 2009/147/WE, z uwzględnieniem priorytetowych ram działań ustanowionych na podstawie art. 8 dyrektywy 92/43/EWG;
- g) odbudowę wód śródlądowych, zgodnie z programem środków ustanowionym na podstawie art. 11 dyrektywy 2000/60/WE.

ROZDZIAŁ III

Priorytet 2: Wspieranie zrównoważonej działalności w zakresie akwakultury oraz przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury i tym samym przyczynianie się do bezpieczeństwa żywnościowego w Unii.

Sekcja 1

Zakres wsparcia*Artykuł 26***Cele szczegółowe**

1. Wsparcie na mocy niniejszego rozdziału obejmuje interwencje, które przyczyniają się do realizacji celów WPRyb, o których mowa w art. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, za pośrednictwem następujących celów szczegółowych:

- a) propagowanie zrównoważonej działalności w zakresie akwakultury, w szczególności zwiększanie konkurencyjności produkcji akwakultury przy zapewnieniu, aby działalność ta była zrównoważona środowiskowo w perspektywie długoterminowej;
- b) propagowanie wprowadzania do obrotu, jakości i wartości dodanej produktów rybołówstwa i akwakultury, a także przetwarzania tych produktów.

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 13 lit. j), w przypadku wyjątkowych zdarzeń powodujących znaczące zakłócenia na rynkach, wsparcie, o którym mowa w ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu, może obejmować:

- a) rekompensaty przyznawane operatorom w sektorze rybołówstwa i akwakultury z tytułu utraconych dochodów lub kosztów dodatkowych; oraz

- b) rekompensaty przyznawane uznanym organizacjom producentów i zrzeszeniom organizacji producentów, które składają produkty rybołówstwa wymienione w załączniku II do rozporządzenia (UE) nr 1379/2013, pod warunkiem że produkty te składa się zgodnie z art. 30 i 31 tego rozporządzenia.

Wsparcie, o którym mowa w akapicie pierwszym, może być kwalifikowalne tylko wtedy, gdy Komisja w drodze decyzji wykonawczej stwierdziła wystąpienie wyjątkowego zdarzenia. Wydatki kwalifikują się jedynie w okresie określonym w tej decyzji wykonawczej.

3. Oprócz działań, o których mowa w ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu w ramach zakresu stosowania art. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, wsparcie w ramach tej litery może również obejmować interwencje przyczyniające się do zapewniania przez akwakulturę usług środowiskowych, a także zapewniania zdrowia i dobrostanu zwierząt w akwakulturze w ramach zakresu stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 ⁽³²⁾.

4. Wsparcie na mocy ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu może również przyczynić się do realizacji celów wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, przewidzianych w art. 35 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, w tym obejmować plany produkcji i obrotu opisane w art. 28 rozporządzenia (UE) nr 1379/2013.

Sekcja 2

Warunki szczególne

Artykuł 27

Akwakultura

Aby zrealizować cel szczegółowy, o którym mowa w art. 26 ust. 1 lit. a) niniejszego rozporządzenia, w odniesieniu do promowania działalności w zakresie akwakultury, wsparcie musi być zgodne z wieloletnimi krajowymi planami strategicznymi na rzecz rozwoju akwakultury, o których mowa w art. 34 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013.

Artykuł 28

Przetwarzanie produktów rybołówstwa i akwakultury

Aby zrealizować cel szczegółowy, o którym mowa w art. 26 ust. 1 lit. b) niniejszego rozporządzenia, w odniesieniu do przetwarzania produktów rybołówstwa i akwakultury, wsparcie dla przedsiębiorstw innych niż MŚP przyznaje się wyłącznie za pośrednictwem instrumentów finansowych przewidzianych w art. 58 rozporządzenia (UE) 2021/1060 lub za pośrednictwem InvestEU zgodnie z art. 10 rozporządzenia (UE) 2021/523.

⁽³²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”) (Dz.U. L 84 z 31.3.2016, s. 1).

ROZDZIAŁ IV

Priorytet 3: Sprzyjanie zrównoważonej niebieskiej gospodarce w obszarach przybrzeżnych, wyspiarskich i śródlądowych oraz wspieranie rozwoju społeczności rybackich i sektora akwakultury

Sekcja 1

Zakres wsparcia

Artykuł 29

Cel szczegółowy

Wsparcie na mocy niniejszego rozdziału obejmuje interwencje, które sprzyjają zrównoważonej niebieskiej gospodarce w obszarach przybrzeżnych, wyspiarskich i śródlądowych oraz wspieranie zrównoważonego rozwoju społeczności rybackich i sektora akwakultury.

Sekcja 2

Warunki szczególne

Artykuł 30

Rozwój lokalny kierowany przez społeczność

1. Aby zrealizować cel szczegółowy, o którym mowa w art. 29 niniejszego rozporządzenia, wsparcie wdrażane jest poprzez RLKS określony w art. 31 rozporządzenia (UE) 2021/1060.
2. Na potrzeby niniejszego artykułu strategie RLKS, o których mowa w art. 32 rozporządzenia (UE) 2021/1060, muszą zapewniać, aby społeczności w obszarach rybołówstwa lub akwakultury lepiej wykorzystywały możliwości zrównoważonej niebieskiej gospodarki i czerpały z nich więcej korzyści, wykorzystując i rozwijając zasoby środowiskowe, kulturowe, społeczne i ludzkie. Te strategie RLKS mogą być różne – od takich, które ukierunkowane są na rybołówstwo lub akwakulturę, po strategie o szerszym zakresie, ukierunkowane na różnicowanie wśród lokalnych społeczności.

ROZDZIAŁ V

Priorytet 4: Wzmocnienie międzynarodowego zarządzania oceanami oraz przyczynienie się do zapewnienia bezpieczeństwa i czystości mórz i oceanów, ochrony na nich, a także zrównoważonego zarządzania nimi

Sekcja 1

Zakres wsparcia

Artykuł 31

Cel szczegółowy

Wsparcie na mocy niniejszego rozdziału obejmuje interwencje, które przyczyniają się do wzmocnienia zrównoważonego zarządzania morzami i oceanami poprzez propagowanie wiedzy o morzu, nadzoru morskiego lub współpracy straży przybrzeżnej.

Sekcja 2

Warunki szczególne

Artykuł 32

Wiedza o morzu

Wsparcie przyznane na realizację celu szczegółowego, o którym mowa w art. 31 niniejszego rozporządzenia, poprzez propagowanie wiedzy o morzu, przyczynia się do działań służących gromadzeniu, analizowaniu, przetwarzaniu i wykorzystywaniu danych oraz zarządzaniu tymi danymi w celu poszerzenia wiedzy o stanie środowiska morskiego, aby:

- a) spełniać wymogi dotyczące monitorowania i wyznaczania obszarów oraz zarządzania nimi na podstawie dyrektyw 92/43/EWG i 2009/147/WE;
- b) wspierać planowanie przestrzenne obszarów morskich zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/89/UE ⁽³³⁾; lub
- c) poprawiać jakość danych i wymianę danych w ramach europejskiej sieci informacji i obserwacji środowiska morskiego (EMODnet).

Artykuł 33

Nadzór morski

1. Aby zrealizować cel szczegółowy określony w art. 31 poprzez propagowanie nadzoru morskiego, wsparcie przyznaje się na działania, które przyczyniają się do realizacji celów wspólnego mechanizmu wymiany informacji.
2. Wsparcie na działania, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, może również przyczyniać się do rozwoju i wdrażania unijnego systemu kontroli rybołówstwa zgodnie z warunkami określonymi w art. 22.

Artykuł 34

Współpraca straży przybrzeżnych

1. Wsparcie przyznane na realizację celu szczegółowego określonego w art. 31 poprzez propagowanie współpracy straży przybrzeżnych, przyczynia się do działań prowadzonych przez organy krajowe w ramach współpracy europejskiej w zakresie funkcji straży przybrzeżnej, o której mowa w art. 69 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1896 ⁽³⁴⁾, art. 2b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 1406/2002 ⁽³⁵⁾ i art. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/473 ⁽³⁶⁾.
2. Wsparcie na działania, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, może również przyczyniać się do rozwoju i wdrażania unijnego systemu kontroli rybołówstwa zgodnie z warunkami określonymi w art. 22.

⁽³³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/89/UE z dnia 23 lipca 2014 r. ustanawiająca ramy planowania przestrzennego obszarów morskich (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 135).

⁽³⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylecia rozporządzeń (UE) nr 1052/2013 i (UE) 2016/1624 (Dz.U. L 295 z 14.11.2019, s. 1).

⁽³⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1406/2002 z dnia 27 czerwca 2002 r. ustanawiające Europejską Agencję Bezpieczeństwa Morskiego (Dz.U. L 208 z 5.8.2002, s. 1).

⁽³⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/473 z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie Europejskiej Agencji Kontroli Rybołówstwa (Dz.U. L 83 z 25.3.2019, s. 18).

ROZDZIAŁ VI

Zrównoważony rozwój regionów najbardziej oddalonych

Artykuł 35

Plan działania dla regionów najbardziej oddalonych

Zgodnie z art. 8 ust. 3 w ramach swojego programu odnośne państwa członkowskie opracowują plany działania dotyczące każdego ze swoich regionów najbardziej oddalonych; plany te zawierają:

- a) strategię zrównoważonej eksploatacji zasobów rybołówstwa oraz rozwoju sektorów zrównoważonej niebieskiej gospodarki;
- b) opis planowanych głównych działań oraz odpowiadające im środki finansowe, w tym:
 - (i) wsparcie strukturalne dla sektora rybołówstwa i akwakultury na podstawie niniejszego tytułu;
 - (ii) rekompensatę za koszty dodatkowe, o których mowa w art. 24 i 36, w tym metodykę jej obliczania;
 - (iii) wszelkie inne inwestycje w zrównoważoną niebieską gospodarkę, które są niezbędne, by zapewnić zrównoważony rozwój obszarów przybrzeżnych.

Artykuł 36

Rekompensata za koszty dodatkowe związane z produktami rybołówstwa i akwakultury

1. W celu realizacji rekompensaty za koszty dodatkowe poniesione przez operatorów, którzy zajmują się połowami, chowem i hodowlą, przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu określonych produktów rybołówstwa i akwakultury z regionów najbardziej oddalonych, o których mowa w art. 24, każde odnośne państwo członkowskie określa, według kryteriów ustanowionych zgodnie z ust. 6 niniejszego artykułu, dla każdego z regionów najbardziej oddalonych wykaz produktów rybołówstwa i akwakultury oraz ilości tych produktów, które kwalifikują się do rekompensaty.
2. Przy ustalaniu wykazów i ilości, o których mowa w ust. 1, państwa członkowskie uwzględniają wszystkie odpowiednie czynniki, w szczególności konieczność zapewnienia, aby rekompensata była zgodna z przepisami WPRyb.
3. Rekompensaty nie przyznaje się dla produktów rybołówstwa i akwakultury:
 - a) złowionych przez statki państw trzecich, z wyjątkiem statków rybackich pływających pod banderą Wenezueli i prowadzących działalność na wodach Unii, zgodnie z decyzją Rady (UE) 2015/1565 ⁽³⁷⁾;
 - b) złowionych przez unijne statki rybackie, które nie są zarejestrowane w jednym z portów znajdujących się w regionach najbardziej oddalonych;
 - c) przywiezionych z państw trzecich.
4. Ust. 3 lit. b) nie ma zastosowania, jeżeli istniejąca zdolność przemysłu przetwórczego w danym regionie najbardziej oddalonym jest większa niż ilość dostarczonego surowca.
5. Aby zapobiec nadmiernej rekompensacie, przy wypłacie rekompensaty na rzecz beneficjentów prowadzących działalność, o której mowa w ust. 1, w regionach najbardziej oddalonych lub posiadających statki zarejestrowane w porcie jednego z tych regionów i tam działające uwzględnia się:
 - a) dla każdego produktu rybołówstwa lub akwakultury lub kategorii produktów – koszty dodatkowe wynikające ze szczególnych utrudnień występujących w odnośnych regionach; oraz
 - b) wszelkie inne rodzaje interwencji publicznej mające wpływ na poziom kosztów dodatkowych.

⁽³⁷⁾ Decyzja Rady (UE) 2015/1565 z dnia 14 września 2015 r. w sprawie zatwierdzenia w imieniu Unii Europejskiej deklaracji w sprawie przyznania uprawnień do połowów na wodach UE w wyłącznej strefie ekonomicznej u wybrzeży Gujany Francuskiej statkom rybackim pływającym pod banderą Boliwariańskiej Republiki Wenezueli (Dz.U. L 244 z 19.9.2015, s. 55).

6. Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 62 aktów delegowanych uzupełniających niniejsze rozporządzenie poprzez ustanowienie kryteriów obliczania kosztów dodatkowych wynikających ze szczególnych utrudnień występujących w odnośnych regionach.

Artykuł 37

Pomoc państwa na realizację rekompensaty za koszty dodatkowe

Państwa członkowskie mogą przyznać dodatkowe środki finansowe na realizację rekompensat, o których mowa w art. 24. W takich przypadkach państwa członkowskie zgłaszają Komisji pomoc państwa, którą Komisja może zatwierdzić zgodnie z niniejszym rozporządzeniem jako część tej rekompensaty. Pomoc państwa, o której w ten sposób powiadomiono, uznaje się za pomoc zgłoszoną w rozumieniu art. 108 ust. 3 zdanie pierwsze TFUE.

Artykuł 38

Ewaluacja

Przeprowadzając ewaluację śródkresową, o której mowa w art. 45 rozporządzenia (UE) 2021/1060, Komisja szczegółowo analizuje przepisy niniejszego rozdziału, w tym przepisy dotyczące rekompensaty za koszty dodatkowe.

ROZDZIAŁ VII

Zasady wdrażania w ramach zarządzania dzielonego

Sekcja 1

Wsparcie z EFMRA

Artykuł 39

Obliczanie rekompensaty

Rekompensatę za koszty dodatkowe lub utracone dochody i inne rekompensaty przewidziane w niniejszym rozporządzeniu przyznaje się w jednej z form, o których mowa w art. 53 ust. 1 lit. b)–e) rozporządzenia (UE) 2021/1060.

Artykuł 40

Określenie stóp dofinansowania

Maksymalna stopa dofinansowania z EFMRA przypadająca na dany cel szczegółowy wynosi 70 % kwalifikowalnych wydatków publicznych z wyjątkiem celu szczegółowego, o którym mowa w art. 14 ust. 1 lit. e), w odniesieniu do którego wynosi ona 100 %.

Artykuł 41

Intensywność pomocy publicznej

1. Państwa członkowskie stosują stawkę maksymalnej intensywności pomocy w wysokości 50 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją.
2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 w załączniku III określono szczegółowe stawki maksymalnej intensywności pomocy.
3. W przypadku gdy jednej operacji dotyczy kilka z wierszy 2–19 w załączniku III, stosuje się najwyższą stawkę maksymalnej intensywności pomocy.

4. W przypadku gdy jednej operacji dotyczy co najmniej jeden z wierszy 2–19 w załączniku III i jednocześnie wiersz 1 w tym załączniku, stosuje się stawkę maksymalnej intensywności pomocy, o której mowa w wierszu 1.

Sekcja 2

Zarządzanie finansami

Artykuł 42

Wstrzymanie biegu terminu płatności

1. Zgodnie z art. 96 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/1060, w przypadku naruszenia przepisów WPRyb przez dane państwo członkowskie, Komisja może wstrzymać bieg terminu płatności w odniesieniu do całości lub części wniosku o płatność, jeżeli to naruszenie przepisów może mieć wpływ na wydatki zawarte we wniosku o płatność, na podstawie których wnioskuje się o płatność okresową.
2. Przed wstrzymaniem, o którym mowa w ust. 1, Komisja informuje odnośne państwo członkowskie o naruszeniu przepisów oraz umożliwia mu przedstawienie uwag w rozsądnym terminie.
3. Wstrzymanie, o którym mowa w ust. 1, musi być proporcjonalne do charakteru, wagi, czasu trwania i powtarzalności naruszenia przepisów.
4. Komisja może przyjmować akty wykonawcze w celu określenia przypadków naruszenia przepisów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 63 ust. 2.

Artykuł 43

Zawieszenie płatności

1. Zgodnie z art. 97 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/1060 Komisja może przyjmować akty wykonawcze w celu zawieszenia całości lub części płatności okresowych w ramach programu w przypadku poważnego naruszenia przez państwo członkowskie przepisów WPRyb, jeżeli to poważne naruszenie przepisów może mieć wpływ na wydatki zawarte we wniosku o płatność, na podstawie których wnioskuje się o płatność okresową.
2. Przed zawieszeniem, o którym mowa w ust. 1, Komisja informuje odnośne państwo członkowskie, że uważa, iż wystąpiło poważne naruszenie przez to państwo członkowskie przepisów obowiązujących na mocy WPRyb, oraz umożliwia mu przedstawienie uwag w rozsądnym terminie.
3. Zawieszenie, o którym mowa w ust. 1, musi być proporcjonalne do charakteru, wagi, czasu trwania i powtarzalności poważnego naruszenia przepisów.
4. Komisja może przyjmować akty wykonawcze w celu określenia przypadków poważnego naruszenia przepisów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 63 ust. 2.

Artykuł 44

Korekty finansowe dokonywane przez państwa członkowskie

W przypadku korekt finansowych, o których mowa w art. 11 ust. 2, państwa członkowskie ustalają kwotę korekty, która musi być proporcjonalna do charakteru, wagi, czasu trwania i powtarzalności poważnego naruszenia lub przestępstwa popełnionego przez odnośnego beneficjenta oraz do znaczenia wkładu z EFMRA dla działalności gospodarczej tego beneficjenta.

*Artykuł 45***Korekty finansowe dokonywane przez Komisję**

1. Zgodnie z art. 104 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/1060 Komisja może przyjmować akty wykonawcze w celu dokonania korekt finansowych poprzez anulowanie całości lub części wkładu Unii na rzecz programu, jeżeli w wyniku niezbędnych analiz stwierdzi, że:

- a) na wydatki ujęte we wniosku o płatność mają wpływ przypadki wystąpienia którejkolwiek z sytuacji, o których mowa w art. 11 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, i wydatki te nie zostały skorygowane przez odnośne państwo członkowskie przed wszczęciem postępowania w sprawie korekty na podstawie niniejszego ustępu;
- b) na wydatki ujęte we wniosku o płatność mają wpływ przypadki poważnego naruszenia przez państwo członkowskie przepisów WPRyb skutkujące zawieszeniem płatności na mocy art. 43 niniejszego rozporządzenia, a dane państwo członkowskie w dalszym ciągu nie wykazało, że podjęło konieczne działania zaradcze, by zapewnić zgodność z obowiązującymi przepisami WPRyb oraz ich egzekwowanie w przyszłości.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 63 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

2. Komisja podejmuje decyzję o kwocie korekty, uwzględniając charakter, wagę, czas trwania i powtarzalność poważnego naruszenia przepisów WPRyb przez państwo członkowskie lub odnośnego beneficjenta oraz znaczenie wkładu z EFMRA dla działalności gospodarczej odnośnego beneficjenta.

3. W przypadku gdy nie można dokładnie określić kwoty wydatków związanych z poważnym naruszeniem przepisów WPRyb przez państwo członkowskie, Komisja stosuje stawkę zryczałtowaną lub ekstrapolowaną korektę finansową zgodnie z ust. 4.

4. Komisja może przyjmować akty wykonawcze w celu określenia kryteriów ustalania poziomu korekty finansowej, który ma być zastosowany, i kryteriów stosowania stawek zryczałtowanych lub ekstrapolowanych korekt finansowych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 63 ust. 2.

*Sekcja 3***Monitorowanie i sprawozdawczość***Artykuł 46***Ramy monitorowania i ewaluacji**

1. Wspólne wskaźniki produktu i rezultatu w odniesieniu do EFMRA określone w załączniku I do niniejszego rozporządzenia i, w razie potrzeby, wskaźniki specyficzne dla programu są stosowane zgodnie z art. 16 ust. 1 akapit drugi lit. a), art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) i art. 42 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (UE) 2021/1060.

2. Zgodnie z wymogiem dotyczącym sprawozdawczości na podstawie art. 41 ust. 3 lit. h) ppkt (iii) rozporządzenia finansowego Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie w sprawie wykonania celów EFMRA. W sprawozdaniu tym Komisja stosuje podstawowe wskaźniki wykonania określone w załączniku I do niniejszego rozporządzenia.

3. Oprócz ogólnych zasad określonych w art. 42 rozporządzenia (UE) 2021/1060 instytucja zarządzająca przekazuje Komisji odpowiednie dane dotyczące wdrażania operacji zawierające kluczowe cechy beneficjenta (imię i nazwisko lub nazwa, rodzaj beneficjenta, wielkość przedsiębiorstwa, plec i dane kontaktowe) oraz wspieranych operacji (cel szczegółowy, typ operacji, odnośny sektor, wartości wskaźników, postęp operacji, numer w unijnym rejestrze floty rybackiej, dane finansowe oraz forma wsparcia). Dane te są przekazywane do dnia 31 stycznia i do dnia 31 lipca każdego roku. Pierwsze przekazanie tych danych nastąpi do dnia 31 stycznia 2022 r., a ostatnie – do dnia 31 stycznia 2030 r.

4. Komisja przyjmuje akty wykonawcze dotyczące ustanowienia zasad służących doprecyzowaniu konkretnych danych, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, i ich prezentacji. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 63 ust. 2.

5. Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 62 aktów delegowanych służących zmianie załącznika I przez dodanie podstawowych wskaźników wykonania w celu dostosowania go do zmian mających miejsce podczas okresu programowania.

Artykuł 47

Sprawozdawczość w odniesieniu do rezultatów finansowanej operacji

1. Beneficjenci przedstawiają sprawozdanie dotyczące wartości odpowiednich wskaźników rezultatów po zakończeniu operacji, nie później jednak niż wraz z wnioskiem o płatność końcową. Instytucja zarządzająca dokonuje przeglądu wiarygodności wartości wskaźników rezultatów zgłoszonych przez beneficjenta równoległe do płatności końcowej.

2. Państwa członkowskie mogą odroczyć terminy określone w ust. 1.

TYTUŁ III

WSPARCIE OBJĘTE ZARZĄDZANIEM BEZPOŚREDNIM I POŚREDNIM

ROZDZIAŁ I

Priorytet 1: Wspieranie zrównoważonego rybołówstwa oraz odbudowy i ochrony żywych zasobów wodnych

Artykuł 48

Realizacja WPRyb

W ramach EFMRA przydziela się wsparcie na realizację WPRyb poprzez:

- a) zapewnianie doradztwa naukowego i udostępnianie wiedzy w celu propagowania dobrych i efektywnych decyzji dotyczących zarządzania rybołówstwem w ramach WPRyb, w tym poprzez udział ekspertów w pracach organów naukowych;
- b) współpracę regionalną w sprawie środków ochrony, o których mowa w art. 18 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, w szczególności w kontekście planów wieloletnich, o których mowa w jego art. 9 i 10;
- c) rozwój i wdrażanie unijnego systemu kontroli rybołówstwa przewidzianego w art. 36 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 i określonego szczegółowo w rozporządzeniu (WE) nr 1224/2009;
- d) działalność komitetów doradczych ustanowionych zgodnie z art. 43 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, których celem jest kształtowanie i wspieranie WPRyb;
- e) dobrowolne wkłady finansowe na rzecz działań organizacji międzynarodowych zajmujących się rybołówstwem, zgodnie z art. 29 i 30 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013.

Artykuł 49

Propagowanie czystości i zdrowego stanu mórz i oceanów

1. W ramach EFMRA przydziela się wsparcie na propagowanie czystości i zdrowego stanu mórz i oceanów, w tym poprzez działania wspierające wdrażanie dyrektywy 2008/56/WE i działania zapewniające spójność z realizacją określonego w art. 2 ust. 5 lit. j) rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 celu polegającego na osiągnięciu dobrego stanu środowiska, oraz wsparcie na realizację europejskiej strategii na rzecz tworzywa sztucznych w gospodarce o obiegu zamkniętym.

2. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, musi być zgodne z prawodawstwem unijnym w dziedzinie środowiska, w szczególności z celem dotyczącym osiągnięcia lub utrzymania dobrego stanu środowiska zgodnie z art. 1 ust. 1 dyrektywy 2008/56/WE.

ROZDZIAŁ II

Priorytet 2: Wspieranie zrównoważonej działalności w zakresie akwakultury oraz przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury i tym samym przyczynianie się do bezpieczeństwa żywnościowego w Unii.

Artykuł 50

Badania rynkowe

W ramach EFMRA przydziela się wsparcie na opracowanie i upowszechnianie przez Komisję badań rynkowych dotyczących produktów rybołówstwa i akwakultury zgodnie z art. 42 rozporządzenia (UE) nr 1379/2013.

ROZDZIAŁ III

Priorytet 3: Sprzyjanie zrównoważonej niebieskiej gospodarce w obszarach przybrzeżnych, wyspiarskich i śródlądowych oraz wspieranie rozwoju społeczności rybackich i sektora akwakultury

Artykuł 51

Polityka morska i rozwój zrównoważonej niebieskiej gospodarki

W ramach EFMRA przydziela się wsparcie na realizację polityki morskiej i rozwój zrównoważonej niebieskiej gospodarki poprzez:

- a) propagowanie zrównoważonej, niskoemisyjnej i odpornej na zmiany klimatu niebieskiej gospodarki;
- b) propagowanie zintegrowanego sprawowania rządów i zarządzania w zakresie polityki morskiej, w tym poprzez planowanie przestrzenne obszarów morskich, strategię dotyczące basenów morskich oraz morską współpracę regionalną;
- c) rozszerzanie transferu i wykorzystywania wyników badań naukowych, innowacji i technologii w zrównoważonej niebieskiej gospodarce;
- d) doskonalenie umiejętności związanych z morzem, szerzenie podstawowej wiedzy o oceanach oraz poprawę wymiany danych społeczno-gospodarczych i środowiskowych dotyczących zrównoważonej niebieskiej gospodarki;
- e) opracowanie serii projektów oraz innowacyjnych instrumentów w zakresie finansowania.

ROZDZIAŁ IV

Priorytet 4: Wzmocnienie międzynarodowego zarządzania oceanami oraz przyczynienie się do zapewnienia bezpieczeństwa i czystości mórz i oceanów, ochrony na nich, a także zrównoważonego zarządzania nimi

Artykuł 52

Europejska sieć informacji i obserwacji środowiska morskiego

EMFRA wspiera wdrażanie EMODnet.

*Artykuł 53***Ochrona na morzu i nadzór morski**

W ramach EFMRA przydziela się wsparcie na propagowanie ochrony na morzu i nadzoru morskiego, w tym poprzez wymianę danych, współpracę między strażami przybrzeżnymi i między agencjami oraz zwalczanie działalności przestępczej i nielegalnej na morzu.

*Artykuł 54***Międzynarodowe zarządzanie oceanami**

W ramach EFMRA przydziela się wsparcie na realizację polityki międzynarodowego zarządzania oceanami poprzez:

- a) dobrowolne wkłady na rzecz organizacji międzynarodowych działających w dziedzinie zarządzania oceanami;
- b) dobrowolną współpracę i koordynację dotyczącą międzynarodowych forów, organizacji, podmiotów i instytucji w kontekście Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza, Agendy 2030 oraz innych odpowiednich umów, uzgodnień i partnerstw międzynarodowych;
- c) wdrażanie partnerstw na rzecz zarządzania oceanami zawartych między Unią a odpowiednimi podmiotami w działalności dotyczącej oceanów;
- d) wdrażanie odpowiednich umów, uzgodnień i instrumentów międzynarodowych, których celem jest propagowanie lepszego zarządzania oceanami, a także rozwój działań, środków, narzędzi i wiedzy przyczyniających się do zapewnienia bezpieczeństwa i czystości mórz i oceanów, ochrony na nich oraz zrównoważonego zarządzania nimi;
- e) wdrażanie odpowiednich międzynarodowych umów, środków i narzędzi dotyczących zapobiegania połowom NNN oraz ich powstrzymania i eliminowania;
- f) rozwój badań naukowych i danych dotyczących oceanów oraz współpracę międzynarodową w tym zakresie.

ROZDZIAŁ V

Zasady wdrażania w ramach zarządzania bezpośredniego i pośredniego*Artykuł 55***Formy finansowania unijnego**

1. W ramach EFMRA można zapewniać finansowanie w dowolnej z form określonych w rozporządzeniu finansowym, w szczególności w formie zamówień i dotacji na podstawie, odpowiednio, tytułów VII i VIII tego rozporządzenia. W ramach EFMRA można również zapewniać finansowanie w formie instrumentów finansowych w ramach działań łączonych, o których mowa w art. 56 niniejszego rozporządzenia.
2. Ocenę wniosków o dotacje mogą prowadzić niezależni eksperci.

*Artykuł 56***Działania łączone**

Działania łączone w ramach EFMRA realizowane są zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/523 oraz tytułem X rozporządzenia finansowego.

*Artykuł 57***Ewaluacje dokonywane przez Komisję**

1. Ewaluacje przeprowadza się w terminie pozwalającym na uwzględnienie ich wyników w procesie decyzyjnym. Przeprowadzenie ewaluacji powierza się funkcjonalnie niezależnym ekspertom wewnętrznym lub zewnętrznym.

2. Ewaluacja śródkresowa wsparcia na podstawie tytułu III jest przeprowadzana do końca 2024 r.
3. Końcowe sprawozdanie z ewaluacji dotyczące wsparcia na podstawie tytułu III jest sporządzane do końca 2031 r.
4. Komisja przekazuje sprawozdania z ewaluacji, o których mowa w ust. 2 i 3, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie Europejskiemu, Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów.

Artykuł 58

Monitorowanie w ramach zarządzania bezpośredniego i pośredniego

1. Komisja stosuje wskaźniki produktu i rezultatu określone w załączniku I w celu monitorowania wyników wdrażania EFMRA w ramach zarządzania bezpośredniego i pośredniego.
2. Komisja gromadzi dane dotyczące operacji wybranych do wsparcia w ramach zarządzania bezpośredniego i pośredniego, w tym dotyczące kluczowych cech beneficjenta i operacji, zgodnie z art. 46 ust. 3.

Artykuł 59

Audyty

Audyty dotyczące wykorzystania wkładu Unii przeprowadzane przez osoby lub podmioty, w tym przez osoby lub podmioty inne niż te, które zostały upoważnione przez instytucje lub organy Unii, stanowią podstawę ogólnej pewności na podstawie art. 127 rozporządzenia finansowego.

Artykuł 60

Informacja, komunikacja i promocja

1. Odbiorcy finansowania unijnego podają informacje o pochodzeniu tych środków oraz zapewniają eksponowanie finansowania unijnego, w szczególności podczas promowania działań i ich rezultatów, poprzez dostarczanie spójnych, skutecznych i proporcjonalnych ukierunkowanych informacji przeznaczonych dla różnych grup odbiorców, w tym dla mediów i opinii publicznej.
2. Komisja prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne związane z EFMRA oraz realizowanymi w jego ramach działaniami i uzyskanymi rezultatami. Zasoby finansowe przeznaczone na EFMRA przyczyniają się również do komunikacji instytucjonalnej na temat priorytetów politycznych Unii, w zakresie, w jakim priorytety te są związane z priorytetami, o których mowa w art. 3.

Artykuł 61

Kwalifikujące się podmioty, działania i koszty

1. Oprócz kryteriów określonych w art. 197 rozporządzenia finansowego zastosowanie mają kryteria kwalifikowalności określone w ust. 2 i 3 niniejszego artykułu.
2. Kwalifikują się następujące podmioty:
 - a) podmioty prawne z siedzibą w państwie członkowskim lub w państwie trzecim wymienionym w programie prac zgodnie z warunkami określonymi w ust. 3 i 4;
 - b) podmioty prawne utworzone na mocy prawa Unii lub organizacje międzynarodowe.
3. Podmioty prawne z siedzibą w państwie trzecim w drodze wyjątku kwalifikują się do uczestnictwa, w przypadku gdy jest to niezbędne do realizacji celów danego działania.
4. Podmioty prawne z siedzibą w państwie trzecim, które nie jest stowarzyszone z programem, co do zasady ponoszą koszty swojego uczestnictwa.

5. Zgodnie z art. 193 ust. 2 akapit drugi lit. a) rozporządzenia finansowego i w drodze odstępstwa od art. 193 ust. 4 tego rozporządzenia, uwzględniając opóźnione wejście w życie niniejszego rozporządzenia oraz w celu zapewnienia ciągłości, zgodnie z decyzją w sprawie finansowania i w ograniczonym okresie, działania wspierane na podstawie niniejszego rozporządzenia i związane z nimi koszty mogą zostać uznane za kwalifikowalne od dnia 1 stycznia 2021 r., nawet jeżeli działania te zostały zrealizowane, a koszty – poniesione przed złożeniem wniosku o udzielenie dotacji.

TYTUŁ IV

PRZEPISY PROCEDURALNE

Artykuł 62

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 11, 36, 46 i 65, powierza się Komisji od dnia 14 lipca 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 11, 36, 46 i 65, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 11, 36, 46 lub 65 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 63

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Komitet ds. Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

TYTUŁ V

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 64

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2017/1004

W art. 6 rozporządzenia (UE) 2017/1004 wprowadza się następujące zmiany:

1) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Bez uszczerbku dla obecnych obowiązków państw członkowskich w zakresie gromadzenia danych, wynikających z prawa Unii, państwa członkowskie gromadzą dane w ramach planu prac sporządzonego zgodnie z wieloletnim programem Unii (zwanego dalej „krajowym planem prac”). Państwa członkowskie przedkładają Komisji swoje krajowe plany prac, drogą elektroniczną, do dnia 15 października roku poprzedzającego rok, od którego dany krajowy plan prac ma być stosowany, chyba że nadal stosuje się aktualny plan i wówczas powiadamiają o nim Komisję.

2. Komisja przyjmuje akty wykonawcze zatwierdzające krajowe plany prac, o których mowa w ust. 1, do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rok, od którego dany krajowy plan prac ma być stosowany. Podczas zatwierdzania krajowych planów prac Komisja uwzględnia ocenę przeprowadzoną przez STECF zgodnie z art. 10. Jeżeli z takiej oceny wynika, że dany krajowy plan prac nie jest zgodny z niniejszym artykułem lub nie zapewnia przydatności naukowej danych lub odpowiedniej jakości proponowanych metod i procedur, Komisja niezwłocznie informuje o tym dane państwo członkowskie i wskazuje zmiany do tego planu prac, jakie uważa za konieczne. Następnie dane państwo członkowskie przedkłada Komisji poprawiony krajowy plan prac.”;

2) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„5. Komisja może przyjmować akty wykonawcze w celu określenia procedur, formatu i harmonogramów przedkładania krajowych planów prac, o których mowa w ust. 1. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 25 ust. 2.”.

Artykuł 65

Przepisy przejściowe

1. Rozporządzenie (UE) nr 508/2014 i wszelkie akty delegowane i wykonawcze przyjęte na podstawie tego rozporządzenia mają nadal zastosowanie do programów i operacji wspieranych z EFMR w okresie programowania 2014–2020.

2. Aby ułatwić przejście z systemu wsparcia ustanowionego rozporządzeniem (UE) nr 508/2014 na system ustanowiony niniejszym rozporządzeniem, Komisja jest uprawniona do przyjmowania, zgodnie z art. 62 niniejszego rozporządzenia, aktów delegowanych w celu określenia warunków, na jakich wsparcie zatwierdzone przez Komisję na podstawie rozporządzenia (UE) nr 508/2014 może być połączone ze wsparciem przydzielonym na podstawie niniejszego rozporządzenia.

3. Odesłania do rozporządzenia (UE) nr 508/2014 traktuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do okresu programowania 2021–2027.

Artykuł 66

Wejście w życie i data rozpoczęcia stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2021 r. w odniesieniu do wsparcia w ramach zarządzania bezpośredniego i pośredniego przewidzianego w tytule III.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 7 lipca 2021 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
D. M. SASSOLI
Przewodniczący

W imieniu Rady
A. LOGAR
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

WSPÓLNE WSKAŹNIKI EFMRA

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI WYKONANIA ⁽¹⁾	WSKAŹNIKI REZULTATU (JEDNOSTKA POMIARU)	WSKAŹNIKI PRODUKTU
CI 01 – Utworzone przedsiębiorstwa CI 02 – Przedsiębiorstwa z wyższymi obrotami CI 03 – Utworzone miejsca pracy CI 04 – Utrzymane miejsca pracy CI 05 – Osoby czerpiące korzyści CI 06 – Działania przyczyniające się do dobrego stanu środowiska, obejmujące odbudowę przyrody, zachowanie, ochronę ekosystemów, różnorodności biologicznej, zdrowia i dobrostanu zwierząt CI 07 – Zużycie energii prowadzące do redukcji emisji CO ₂ CI 08 – Liczba wspieranych MŚP CI 09 – Liczba statków rybackich wyposażonych w elektroniczne urządzenia do pozycjonowania i raportowania połowów CI 10 – Liczba lokalnych grup działania CI 11 – Liczba wspieranych statków łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego CI 12 – Wykorzystanie danych i platform informacyjnych	CR 01 – Nowe zdolności produkcyjne (tony/rok) CR 02 – Utrzymana produkcja akwakultury (tony/rok) CR 03 – Utworzone przedsiębiorstwa (liczba podmiotów) CR 04 – Przedsiębiorstwa z wyższymi obrotami (liczba podmiotów) CR 05 – Zdolność połowowa wycofanych statków (GT i kW) CR 06 – Utworzone miejsca pracy (liczba osób) CR 07 – Utrzymane miejsca pracy (liczba osób) CR 08 – Osoby czerpiące korzyści (liczba osób) CR 09 – Obszar objęty działaniami przyczyniającymi się do dobrego stanu środowiska, na rzecz ochrony, zachowania i odbudowy różnorodności biologicznej i ekosystemów (km ² lub km) CR 10 – Działania przyczyniające się do dobrego stanu środowiska, obejmujące odbudowę przyrody, zachowanie, ochronę ekosystemów, różnorodności biologicznej, zdrowia i dobrostanu zwierząt (liczba działań) CR 11 – Podmioty zwiększające zrównoważony rozwój społeczny (liczba podmiotów) CR 12 – Skuteczność systemu „gromadzenia i wykorzystywania danych oraz zarządzania tymi danymi” (skala: wysoka, średnia, niska) CR 13 – Współpraca między zainteresowanymi stronami (liczba działań) CR 14 – Wprowadzone innowacje (liczba nowych produktów, usług, procesów, modeli biznesowych lub metod) CR 15 – Środki kontroli zainstalowane lub ulepszone (liczba środków) CR 16 – Podmioty korzystające z działań promocyjnych i informacyjnych (liczba podmiotów) CR 17 – Podmioty poprawiające efektywność wykorzystania zasobów w produkcji lub przetwarzaniu (liczba podmiotów) CR 18 – Zużycie energii prowadzące do redukcji emisji CO ₂ (kWh/t lub litry/godz.) CR 19 – Działania na rzecz poprawy zdolności zarządzania (liczba działań) CR 20 – Wprowadzone inwestycje (EUR) CR 21 – Dostępne zestawy danych i porady (liczba) CR 22 – Wykorzystanie danych i platform informacyjnych (liczba wyświetleń stron)	CO 01 Liczba operacji

⁽¹⁾ Podstawowe wskaźniki wykonania EFMRA, które mają być używane przez Komisję zgodnie z jej wymogiem sprawozdawczości na podstawie art. 41 ust. 3 lit. h) ppkt (iii) rozporządzenia finansowego.

ZAŁĄCZNIK II

ORGANIZACJA WSPARCIA OBJĘTEGO ZARZĄDZANIEM DZIELONYM

CEL POLITYKI Art. 5 rozporządzenia (UE) 2021/1060	PRIORYTET EFMRA	CEL SZCZEGÓŁOWY EFMRA	NAZEWNICTWO NA POTRZEBY PLANU FINANSOWEGO Tabela 11A załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/1060
Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca ku gospodarce zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej	Wspieranie zrównoważonego rybołówstwa oraz odbudowy i ochrony żywych zasobów wodnych	Wzmocnienie działalności połowowej zrównoważonej pod względem gospodarczym, społecznym i środowiskowym	1.1.1 wszystkie operacje z wyjątkiem operacji wspieranych na mocy art. 17 i 19
		Zwiększenie efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji CO ₂ poprzez wymianę lub modernizację silników statków rybackich	1.1.2 operacje wspierane na mocy art. 17 i 19
		Zwiększenie efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji CO ₂ poprzez wymianę lub modernizację silników statków rybackich	1.2
		Propagowanie dostosowania zdolności połowowej do uprawnień do połowów w przypadkach trwałego zaprzestania działalności połowowej i przyczynianie się do odpowiedniego poziomu życia w przypadkach tymczasowego zaprzestania działalności połowowej	1.3
		Wspieranie skutecznej kontroli i egzekwowania w zakresie rybołówstwa, w tym zwalczania połowów NNN, a także wiarygodnych danych na potrzeby podejmowania decyzji w oparciu o wiedzę	1.4
		Propagowanie równych warunków funkcjonowania dla produktów rybołówstwa i akwakultury z regionów najbardziej oddalonych	1.5
		Przyczynianie się do ochrony i odbudowy wodnej różnorodności biologicznej i ekosystemów wodnych	1.6
		Wspieranie zrównoważonej działalności w zakresie akwakultury oraz przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury i tym samym przyczynianie się do bezpieczeństwa żywnościowego w Unii	2.1

		Propagowanie wprowadzania do obrotu, jakości i wartości dodanej produktów rybołówstwa i akwakultury, a także przetwarzania tych produktów	2.2
	Wzmocnienie międzynarodowego zarządzania oceanami oraz przyczynienie się do zapewnienia bezpieczeństwa i czystości mórz i oceanów, ochrony na nich, a także zrównoważonego zarządzania nimi	Wzmocnienie zrównoważonego zarządzania morzami i oceanami poprzez propagowanie wiedzy o morzu, nadzoru morskiego lub współpracy straży przybrzeżnej	4.1
Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich typów terytoriów oraz lokalnych inicjatyw	Sprzymianie zrównoważonej niebieskiej gospodarce w obszarach przybrzeżnych, wyspiarskich i śródlądowych oraz wspieranie rozwoju społeczności rybackich i sektora akwakultury	Sprzymianie zrównoważonej niebieskiej gospodarce w obszarach przybrzeżnych, wyspiarskich i śródlądowych oraz wspieranie zrównoważonego rozwoju społeczności rybackich i sektora akwakultury	3.1
	Pomoc techniczna		5.1
			5.2

ZAŁĄCZNIK III

SZCZEGÓŁOWE STAWKI MAKSYMALNEJ INTENSYWNOŚCI POMOCY W RAMACH ZARZĄDZANIA DZIE-
LONEGO

NUMER WIERSZA	DANA KATEGORIA OPERACJI	STAWKA MAKSYMALNEJ INTENSYWNOŚCI POMOCY
1	Operacje wspierane na mocy art. 17, 18 i 19	40 %
2	Następujące operacje przyczyniające się do wdrażania obowiązku wyładunku, o którym mowa w art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013: — operacje, których celem jest poprawa selektywności narzędzi połowowych pod względem rozmiaru lub pod względem gatunków, — operacje, których celem jest ulepszenie infrastruktury portów rybackich, miejsc sprzedaży aukcyjnej, miejsc wyładunku i przystani, aby umożliwić wyładunek i składowanie niezamierzonych połowów, — operacje, których celem jest wprowadzanie do obrotu wyładowanych niezamierzonych połowów podchodzących ze stad handlowych, zgodnie z art. 8 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1379/2013.	100 % 75 % 75 %
3	Operacje, których celem jest poprawa zdrowia, bezpieczeństwa i warunków pracy na statkach rybackich, z wyjątkiem operacji wspieranych na mocy art. 19	75 %
4	Operacje w regionach najbardziej oddalonych	85 %
5	Operacje na odległych wyspach greckich oraz na wyspach chorwackich Dugi Otok, Vis, Mljet i Lastovo	85 %
6	Operacje wspierane na mocy art. 22	85 %
7	Operacje związane z łodziowym rybołówstwem przybrzeżnym	100 %
8	Operacje, w przypadku których beneficjent jest podmiotem publicznym lub przedsiębiorstwem zobowiązanym do zarządzania usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym, o którym mowa w art. 106 ust. 2 TFUE, gdy wsparcie przyznaje się na zarządzanie takimi usługami	100 %
9	Operacje związane z rekompensatami, o których mowa w art. 39	100 %
10	Operations supported under Articles 23 and 25 and under Priority 4	100 %
11	Operations related to the design, development, monitoring, evaluation or management of transparent systems for exchanging fishing opportunities between Member States, in accordance with Article 16(8) of Regulation (EU) No 1380/2013	100 %
12	Operations related to the running costs of local actions groups	100 %
13	Operacje wspierane na mocy art. 30, które spełniają co najmniej jedno z następujących kryteriów: (i) są w interesie zbiorowym; (ii) mają współbeneficjenta; lub (iii) mają innowacyjne cechy, w stosownych przypadkach, na poziomie lokalnym i zapewniają publiczny dostęp do ich wyników	100 %

14	Operacje inne niż te ujęte w wierszu 13, które spełniają wszystkie następujące kryteria: (i) są w interesie zbiorowym; (ii) mają współbeneficjenta; (iii) mają innowacyjne cechy lub zapewniają publiczny dostęp do ich wyników	100 %
15	Operacje wdrażane przez organizacje producentów, stowarzyszenia organizacji producentów lub organizacje międzybranżowe	75 %
16	Instrumenty finansowe z wyjątkiem instrumentów finansowych związanych z operacjami, o których mowa w wierszu 1	100 %
17	Operacje wspierające zrównoważoną akwakulturę wdrażane przez MŚP	60 %
18	Operacje wspierające innowacyjne produkty, procesy lub sprzęt w rybołówstwie, akwakulturze i przetwórstwie	75 %
19	Operacje wdrażane przez organizacje rybaków lub innych beneficjentów zbiorowych	60 %

ZAŁĄCZNIK IV

RODZAJE INTERWENCJI

Nr.	RODZAJ INTERWENCJI	WSPÓŁCZYNNIK KLIMATYCZNY	WSPÓŁCZYNNIK ŚRODOWISKOWY
1	Zmniejszenie negatywnych skutków lub przyczynianie się do pozytywnego wpływu na środowisko i przyczynianie się do dobrego stanu środowiska	100 %	100 %
2	Propagowanie warunków dla rentownych, konkurencyjnych i atrakcyjnych sektorów rybołówstwa, akwakultury i przetwórstwa	40 %	40 %
3	Przyczynianie się do neutralności klimatycznej	100 %	100 %
4	Tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej	100 %	100 %
5	Trwałe zaprzestanie działalności połowowej	100 %	100 %
6	Przyczynianie się do osiągnięcia dobrego stanu środowiska poprzez wdrażanie i monitorowanie chronionych obszarów morskich, w tym obszarów Natura 2000	100 %	100 %
7	Rekompensata z tytułu nieoczekiwanych zdarzeń środowiskowych, klimatycznych lub zdrowia publicznego	0 %	0 %
8	Rekompensata za koszty dodatkowe w regionach najbardziej oddalonych	0 %	0 %
9	Zdrowie i dobrostan zwierząt	40 %	40 %
10	Kontrola i egzekwowanie	40 %	100 %
11	Gromadzenie i analiza danych oraz promowanie wiedzy o morzu	100 %	100 %
12	Nadzór morski i ochrona na morzu	40 %	40 %
Rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS)			
13	Działania przygotowawcze w zakresie RLKS	0 %	0 %
14	Wdrażanie strategii w ramach RLKS	40 %	40 %
15	Koszty bieżące i aktywizacja w ramach RLKS	0 %	0 %
Pomoc techniczna			
16	Pomoc techniczna	0 %	0 %

ZAŁĄCZNIK V

ZASOBY OGÓLNE Z EFMA W PODZIALE NA PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE NA OKRES OD DNIA 1 STYCZNIA 2021 R. DO DNIA 31 GRUDNIA 2027 R.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	OGÓŁEM
OGÓŁEM	649 646 302	867 704 926	833 435 808	798 047 503	707 757 512	721 531 085	732 876 864	5 311 000 000
BE	4 925 394	6 578 640	6 318 823	6 050 521	5 365 973	5 470 400	5 556 420	40 266 171
BG	10 390 512	13 878 165	13 330 060	12 764 057	11 319 949	11 540 245	11 721 710	84 944 698
CZ	3 670 269	4 902 222	4 708 614	4 508 683	3 998 577	4 076 392	4 140 492	30 005 249
DK	24 582 747	32 834 129	31 537 379	30 198 278	26 781 687	27 302 881	27 732 208	200 969 309
DE	25 908 996	34 605 542	33 238 833	31 827 487	28 226 569	28 775 883	29 228 372	211 811 682
EE	11 912 962	15 911 637	15 283 223	14 634 286	12 978 583	13 231 157	13 439 212	97 391 060
IE	17 414 773	23 260 170	22 341 533	21 392 895	18 972 532	19 341 754	19 645 895	142 369 552
EL	45 869 836	61 266 389	58 846 736	56 348 059	49 972 919	50 945 434	51 746 530	374 995 903
ES	137 053 465	183 056 482	175 826 854	168 361 115	149 312 971	152 218 730	154 612 307	1 120 441 924
FR	69 372 651	92 658 097	88 998 661	85 219 712	75 578 071	77 048 886	78 260 448	567 136 526
HR	29 808 019	39 813 303	38 240 917	36 617 179	32 474 362	33 106 342	33 626 925	243 687 047
IT	63 388 749	84 665 656	81 321 871	77 868 885	69 058 907	70 402 853	71 509 909	518 216 830
CY	4 685 786	6 258 605	6 011 428	5 756 178	5 104 932	5 204 279	5 286 114	38 307 322
LV	16 498 239	22 035 996	21 165 707	20 266 995	17 974 015	18 323 805	18 611 939	134 876 696
LT	7 484 030	9 996 101	9 601 315	9 193 636	8 153 481	8 312 155	8 442 859	61 183 577
LU	-	-	-	-	-	-	-	-
HU	4 612 763	6 161 072	5 917 747	5 666 475	5 025 378	5 123 176	5 203 735	37 710 346
MT	2 669 689	3 565 790	3 424 963	3 279 536	2 908 494	2 965 097	3 011 721	21 825 290
NL	11 978 187	15 998 755	15 366 900	14 714 410	13 049 642	13 303 600	13 512 794	97 924 288
AT	821 763	1 097 594	1 054 246	1 009 482	895 270	912 693	927 046	6 718 094
PL	62 675 756	83 713 340	80 407 168	76 993 019	68 282 136	69 610 965	70 705 569	512 387 953
PT	46 307 271	61 850 651	59 407 923	56 885 418	50 449 481	51 431 271	52 240 007	378 572 022
RO	19 871 141	26 541 038	25 492 826	24 410 382	21 648 625	22 069 926	22 416 967	162 450 905

SI	2 927 095	3 909 597	3 755 191	3 595 743	3 188 925	3 250 985	3 302 105	23 929 641
SK	1 862 388	2 487 512	2 389 271	2 287 821	2 028 980	2 068 465	2 100 991	15 225 428
FI	8 777 254	11 723 405	11 260 401	10 782 276	9 562 384	9 748 476	9 901 766	71 755 962
SE	14 176 567	18 935 038	18 187 218	17 414 975	15 444 669	15 745 235	15 992 823	115 896 525